

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIŲTIS — AUGUST 5, 1976

Nr. 183

LKB Kronika Nr. 21

Kieno eilė po M. Tamonio?

Silpno gaisrininko (Antano Terlecko) ir visagalio saugumo interesų susidūrimas

13 Kieno eilė po M. Tamonio?

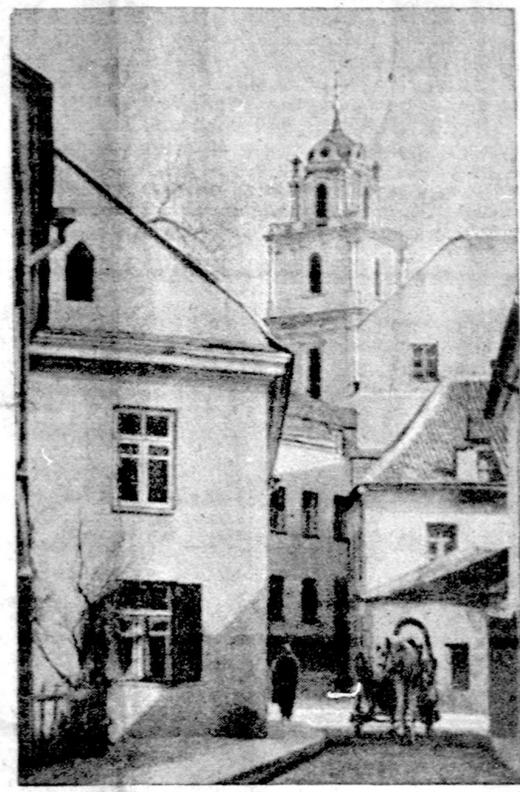
1973 už antitarybinių užrašų ant Vilniaus katedros rašymą iš Operos ir baletu teatro buvo pašalinta eilė choro artistų. 1974 gruodyje teatre buvo pradėtas stambus kadrų "valymas". Daugelis politškai "nepatinkimų" buvo atleisti. Gaisrininku dirbęs politinis kalnys Antanas Terleckas užbėgo už akių, parašęs skundą miesto prokurorui. Po metų teatrą apėmė nauja "valymo" epidemija. Viena iš pirmųjų aukų tapo direktoriaus pavaduotojas Alg. Jasilionis, apkalintas tuo, kad priėmė dirbti nacionalistaiškai nusiteikusių "elementą". Jis buvo priverstas apliešti teatrą "savo noru". Juo pasekė keičios dešimtys inžinierinio ir aptarnaujančio personalo darbuotojų.

1975 gruodžio 8 iš einamųjų pareigų buvo atleistas A. Terleckas. Jo kaltė ta, kad lapkričio 9 palikęs savo darbo postą. Tą dieną Terleckas buvo išspausdintas viena valandą išėiti iš darbo padėti draugui nunešti M. Tamoniui vainiką. Teatro administracija, matydama, kad Terleckas turja liudininkus, pakeitė įsakymą: dabar kaltinamas, kad lapkričio 25 paliko teatrą. Kaip tik tą dieną jis palydėjo geležinkelio stotį S. Kovaliovo

žmoną, atvežusią į saugumą vyriui maisto. Teatro direktorius - tvarkytojas Vaivada, profsąjungos vietinio komiteto pirmininkas Vasiliauskas, priešgaisrinės apsaugos skyriaus viršininkas Sinaitis pateikė nemažą suklastotą "įrodymą" ir patys teisme kalbėjo vien netiesą. Kokias "svarbiais" argumentais vadovavosi teatro administracija, atleisdama iš darbo A. Terlecką, charakterizuoja šis gaisrininko ir teatro partorgo. TSRS liaudies artisto Jono Stasiūno pokalbis: — Gerai, kad jus tik atleido. — O ką daugiau man galėjo padaryti? — Juk jūs buvote geležinkelio stotyje Sacharovo sutikti! — Buvau, bet jau būdamas atleistas iš darbo. Nematau čia nieko blogo. Myliu Sacharovą ir jo draugus, todėl ir nuėjau. Jūs sutinkate savo draugus, o aš savo... — Geriau vaikus auklėtumėte tarybiniais žmonėmis. — Draugas viršininke, jūs papasakokite teisme, kad drg. Terleckas ėjo į stotį Sacharovo sutikti. Nė vienas teismas nesugrąžins į darbą... Tačiau po trijų posėdžių sausio 15 teismas visgi sugrąžino gaisrininką į darbą. Klaidotės buvo per daug akivaizdžios. Teismas buvo priverstas priimti la-

bai nemalonų saugumui ir teatro administracijai nuosprendį. Sausio 16 atėjęs į darbą A. Terleckas nedemonstravo savo pergales, elgėsi kukliai, bet greitai jį išprašė iš teatro Vaivada. Esas negavęs teismo nuosprendžio. Beveik visą savaitę teatro administracija nedirbs, nes rūmuose vyks partijos suvažiavimas. Konfliktas su teatro administracija (visi gerai žino, kad už jos stovi saugumas) išgarsino niekam nežinomą gaisrininką. Vos jam pasirodžius teatre, "išvalytas" kolektyvas prašo gaisrininką papasakoti jo sutikimus su Sacharovu. Kovaliovo teismo smulkmenas ir t. t. Saugumas, aišku, dės visas pastangas atsikratyti šiuo "agitatoriumi". Susidūrė silpno gaisrininko ir visagalio saugumo interesai. Kuo tai baigsis?

Saugumo pulkininkas Baltinas sulaukėjam geležinkelio stotyje V. Petkui pareiškė: "Vasaros 5 (Psichiatrinės ligoninės Vilniuje adresas. Red.) pabuvojo Sevruckas, Tamonis, dabar eilė A. Terleckui, o po jo — jums". Pačiam Terleckui majoras Kalakauskas mandagiai pagrasino, kad jo laukia Tamonio likimas. Ar saugumas išdrįs antrą kartą pasiūsti A. Terlecką į psichiatrinę ligoninę, parodydys ateitis.

Vilnius. Romantiškojo senamiestio kampelis

Sovietų lėktuvnešis išplaukė į Atlantą

Washingtonas. — Pirmasis sovietų lėktuvnešis Kiev iš Vidurinio jūros išplaukė į Atlantą ir pastebėtas prie Airijos krantų. Spėjama, kad jis įsijonė į karą laivyną Berentso jūroje, šiaurėje.

V. Berlyno gyventojai beteisiai?

Maskva. — Sovietai painformavo Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos ambasadorius, kad Vakarų Berlyno gyventojai negali dalyvauti Europos parlamento rinkimuose. Tai būtų 1971 metų susitarimo laužymas. Rinkimai į Europos parlamentą numatyti 1978.

Žinios iš Marso

Pasadena, Cal. — Vikingo atsakymų tyrinėtojai įsitikinę, kad rezultatai pirmųjų laboratorinių tyrinėjimų neįrodė, kad ten būtų gyvybė, bet nesuprantami atsakymai galėjo būti dėl cheminio proceso, kai pasemtas žemes pavėikė saulės spinduliai. Vikingo rankena pasems ir daugiau uolienų, ir bus tolimesni tyrinėjimai.

Lisabona. — Portugalijos komunistai parlamente atakavo premjero Mario Soares programą, labiausiai prieš sulaukymą nacionalizacijos fabriku, kuriuos laikė užgrobę darbininkai, ir darbo unių valymų nuo komunistų dominavimo.

Chillicothe, Mo. — Lėktuvo nelaimėje žuvo kongresmanas Jerry Litton (D., Mo.) tuoj po to, kai buvo paskelbta apie jo laimėjimą pirmiuose balsavimuose į Senatą. Jis buvo vienas iš demokratų kandidatų užimti pasitraukiančio senatoriaus Stuart Symington vietą.

Beirutas. — Pirmą dieną Raudonasis kryžius iš dešimčiųjų apsupty palestiniečių stovyklos Tal Zaatar išvežė tik 91 sužeistąjį. Evakuacija buvo tęsiama ir vakar.

KALENDORIUS
Rugpjūčio 5: Šilutės II pop. Nona, Mindaugas, Idita.
Rugpjūčio 6: Agapitas, Afra, Jaugėdas, Daina.
Saulė teka 5:47, leidžias 8:05.
ORAS
Dalinai apsiniaukę, šilta, 40% galimybės lietus su perkūnija, apie 85 laipsniai.

Nuo paslaptingos ligos mirė 20

Harrisburg, Pa. — Iki vakar dienos dėl paslaptingos ligos buvo užregistruota 20 mirties atvejų, o susirgimų daugiau negu 100. Liga ištiko legionierius, liepos 21-24 suvažiavusius į Philadelphia. Suvažiavime dalyvavo 10,000 legionierių ir jų šeimų narių. Tarp susirgusių yra ir sunkvežimio vairuotojas, atvežęs maistą į viešbutį po legionierių išvykimo, bet viešbučio tarnautojus liga nepalietė.

Washingtonas. — Fordo administracija viską daro, kad skiepijimas nuo gripo, vadinamo "swine flu", būtų greičiau pradėtas, visos biurokratinės kliūtys nugalėtos. Kongrese tas reikalas irgi bus sprendžiamas pagreitinta tvarka. Paskatino paslaptinga liga, ištikusi legionierius. Dar taip neseniai buvo abejojama, ar prezidento Fordo programa skiepyti visus amerikiečius, turi pagrindo. Dabar nustojama abejoti.

Sudane sušaudyta 81

Khartoum. — 81 asmuo buvo sušaudytas už mėginimą nuvertinti Sudano prezidento Jafar Numeiry vyriausybę. Keli kiti asmenys buvo nuteisti kalėjimu. Sukilimas buvo organizuojamas liepos 2.

Loveland, Colorado. — Big Thompson tarpeklio aukų skaičius vakar pasiekė 100. Sužeistų yra apie 300 ir diugusių apie 250. Sunaikintas turtas įvertinamas apie 100 mil. dolerių.

Slaptas Izraelio-Sirijos susitarimas?

Kairas. — Egipto prezidentas Anwar Sadatas kaltina Izraelį, kad jų atsoval slaptai buvo susitikę su Sirijos delegacija ir davė laisvas rankas Libane. Susitiko jie Genevoje. Izraelis leido sirams sulikviduoti palestiniečius. "Yra aišku, kad Sirija likviduoja palestiniečius žiauresniu būdu, negu tai padarytų Izraelis", sakė Sadatas studentams, studijucjantiems Amerikos ir Kauados kolegijose.

Pradžioje Izraelis sakęs, kad yra linija Libane, kurios sirai neturi peržengti, kitaip į Libaną įsitraus ir Izraelis. Vėliau jiems leido peržengti ir liniją, jei tik sirai kovos prieš palestiniečius.

Egipte vedama smarki kampanija prieš Siriją. Spauda jau nuo praėjusios savaitės kaltina sirus. Sirai, esą, primetę paliaubų susitarimą su palestiniečiais. Pastudijavus pasirašytą dokumentą aiškėja, kad tai nieko daugiau, kaip palestiniečių kapituliacija.

Suomija turi laikytis neutraliai

Washingtonas. — Suomijos prezidentas Urho Kekkonen, kalbėdamas spaudos klube, sakė, kad detante mažoms tautoms labiau reikalinga nei didelėms. Kas ją kritikuoja, turi pagrindo, bet jeigu reikėtų kuo ją palaikyti — neturima pakaitalo.

Suomija negali įsijungti į Vakarų pasaulį taip, kaip norėtų. Ji turi laikytis griežto neutralumo ir atsiboti nuo bet kokių politinių, ūkinių ar karinių ryšių nuo natūraliųjų draugų.

Atėnai bus jazminų ir rožių miestu

Atėnai. — Graikijos vyriausybė nori Atėnus padaryti jazminų ir rožių miestu. Suplanuota išleisti 30 mil. dolerių ir keturis kartus padidinti esamų parkų ir žalių aikštelių skaičių, prisodinti medžių, krūmų ir gėlių. Reikės 2,55 milijonų medelių.

Rusas pabėgo ne dėl merginos

Montrealis. — Sovietų atletas Sergejus Nemtsanovas pabėgo ne dėl merginos, bet siekdamas laisvės, sakė advokatas Alex Paterson, vienas dviejų, kuriuos sovietų olimpinės komandos vadovai išvadino gangsteriais ir banditais. Į tą atsikimimą nėra įjeltas joks amerikietis, ir sovietų teigimas, kad ji paviliojusi turtinga amerikietė, yra išmislas. Jis nor's laisvės kelti ir daryti, kas jam patinka, o ne kas liepiama iš aukščiau.

Sovietai pradžioj apkaltino Kanadą Sergejus pagrobimu, paskui turėjo pripažinti, kad niekas jo neapgrobė, bet jam buvo "perplautos smegenys" ir pradžioje visokių gėrybių. Vadovų padėtis nepavydėtina, kai reikės Maskvoje teisintis, kodėl nesugebėjo išsaugoti nuo pabėgimo.

Washingtonas. — Henry Kissingeris vakar išskrido į Teheraną. Su šachu Reza Pahlevi diskutuos daugiausia prekybinius reikalais ir aptars ginklų pardavimą.

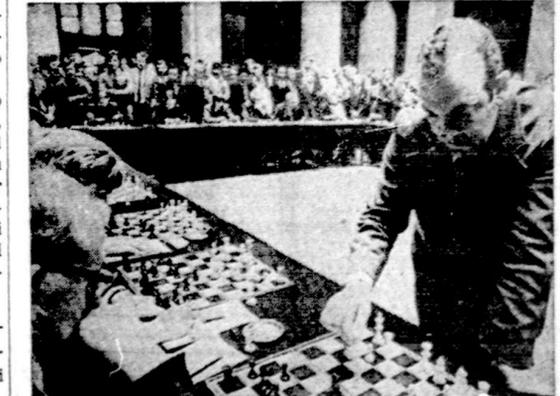
Vėl neramu P. Afrikoj

Johannesburg. — Pietų Afrikos policija naudojo asarines dujas, kad galėtų sulaukyti juodusius, kai jie pradėjo mėtyti akmenis ir pytas į traukinius ir autobusus Soweto mieste. Trys žmonės susidūrimė žuvo.

Korčnoj gavo leidimą pasilikti Olandijoj

Haga. — Sovietų šachmatininkui, didmeisteriui Viktorui Korčnoj Olandija leidžia pasilikti 6 mėnesius. Po to jo azylio teisės bus sprendžiamos iš naujo.

Washingtonas. — Iždo departamentas svarsto reikalą išleisti 1 dolerio metalinę monetą. Moneta turėtų būti mažesnė nei 50 centų, bet didesnė už 25 c. pinigą.

Victor Korčnoj, sovietų šachmatų didmeisteris, atsisakęs grįžti į Maskvą, pasiliko gyventi Olandijoje. Nuotraukoje Korčnoj neseniai Londone įvykusio susitikimo metu

Simo Kudirkos liudijimas apie Gajauską

Jo neįregistravo Lietuvoje, o motina iš 33 rb. pensijos kelis kartus už jį mokėjo 10 rb. pabaudą

Balys Gajauskas, Jono sūnus, Praėjus kelioms dienoms, pasą gražino, bet išregistruotą. "Šašant paaiškinti", ką tai reiškia, buvo trumpai atsakyta: toks nurodymas iš aukščiau. Po kelių savaičių Gajauską vėl iškviėtė milicijon. Dabar pareiškė kalbėjo griežtu tonu: kodėl negalima gyventi (neprisiregistravęs), kada prisiregistruok, kada pradės dirbti.

Pagal Kremlių, visos raudonosios armijos užkariautos svetimų valstybių teritorijos yra "išvadautos", o "tėvynės išdavikai" laikomi visi, kurie nepaklusio Rusijai.

1948 B. Gajauskas pekluvo į NKVD baudžiamųjų būrių rankas. Kaip "tėvynės išdavikas" specialaus tribunolo pagal 58-I stra. buvo nuteistas 25 metams kalėti griežto režimo koncentracijos stovyklose, atliekant bausmę Rusijos gilumoje. Atkalėjus, 1973 buvo paleistas. Sugrįžo Lietuvos pas savo senutę paliegusią motiną, gyvenančią Kaune, Spynų 3-8, kur, gavęs pasą, ir prisiregistravo. Po keleto dienų Gajauskas buvo iškviestas į miliciją vadinamam profilaktiniam pasikalbėjimui. Milicijos pareigūnas pasitelavo apie B. Gajauską atleisti planus, ką galvoje dirbti, kada ir kur išdarbins ir paprašė pateikti savo neseniai gautą pasą patikrinimui. Gajauskui padavus pasą, milicijos pareigūnas pareiškė, kad pasą trumpam laikui teks palikti dėl kai kurių formalumų. Jie bus greitai sutvarkyti ir tada vėl galės atsi-

imti. Gajauskas galys eiti namo. Praėjus kelioms dienoms, pasą gražino, bet išregistruotą.

Naujai gautomis žiniomis, Balio Gajausko padėtis nepasikeitė ir šiandien, praėjus dvejiems metams po jo pareiškimo TSRS Aukščiausios tarybos pirmininkui. Jis neįregistruojamas ir neturi teisės gyventi Lietuvoje net ir atlikęs 25 metų bausmę lageriuose. Kiekvieną valandą jam gresia teismas už pasą nuostatų nesilaikymą. Gajauskas dirba pavojingą darbą — elektriku statyboje. Jo sena motina sunkiai serga, neseniai turėjo būti operuota. Balys — jos vienintelis sūnus.

1974 gruodžio mėnesį per kratą iš Gajausko buvo paimta nemaža literatūros ir rankraščių, kurių ir šiandien jam ngrąžina: Sapokos "Lietuvos istorija", "Gu lago sąjono" vertimo 50 puslapių, politinių kalinių sąrašas ir įvairūs užrašai, "Naujoji Evangelija" ir kitos religinės knygos. Tardytojas papulkininkis Liniauskas yra pareiškęs, kad paimtos medžiagos likimas bus sprendžiamas po bylos Nr. 345 ("Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" byla) užbaigimo.

Šiais metais Gajauskas iki šiol tardytas nebuvo.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629
Telefonas FR 6-6489

VYČIŲ SEIMO PROGRAMA

Vyčių seimas vyks Daytono Scouters Dayton Plaza viešbutyje. Prasidės rugpjūčio 25 d., trečiadienį. Seimo programa numatyta tokia:

Trečiadienio vakare išvyka į teatrą. Po vaidinimo vakariene.

Ketvirtadienį iki pietų centro valdybos posėdis. Po pietų atidarysimasis seimo posėdis. Jis prasidės 2 valandą. Vakare "pionierių naktis".

Penktadienio rytą pusę dešimtos prasidės antrasis posėdis ir simpoziumas. 12 valandą mišios. 2 valandą po pietų trečiasis posėdis ir simpoziumas. Vakare kul-

tūrinis pšengimas Daytono Lietuvių klube. Programoje dalyvaus vaus tautinių šokių grupė "Vėjeliai".

Šeštadienio rytą pusę dešimtos ketvirtas posėdis ir simpoziumas. 12 valandą mišios. 2 valandą po pietų baigiamasis posėdis, centro valdybos rinkimai, rezoliucijų priėmimas. Vakare banketas viešbučio gražiausioje salėje.

Sekmadienio rytą, 10 valandą užbaigimo mišios Švento Kryžiaus bažnyčioje. Po pietų atsiviekinimo pokylis.

(Iš "Vyčio")

Lietuvos vyčių gegužinėje, Chicagoje. Kugelio "karalienės" Adelės Sankus, Aldona Brazis ir H. Petraitis.

VYČIŲ GEGUŽINĖ CHICAGOJE

Illinois - Indianos vyčių gegužinė liepos 4 d. pavyko gerai. Ji buvo suruošta Vyčių darže ir salėje. Gegužinės pirmininkai — Algirdas Brazis ir Harry Petraitis ir išdėtininkė Irene Sankus reiškia padėką visiems atsilankiusiems ir suteikusiems paramą.

Parengimas suruoštas JAV 200 metų sukakties proga. Kalbėtojas buvo visiems žinomas veikėjas ir radijo programos vedėjas Antanas Rudis. Susirinkusieji sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Buvo ir kitų įvairumų.

Buvo šilta diena. Vėsinamoje salėje darbuotojai baro veikėjai: Juozas Laurinaitis, Alexandras Pakalniškis, Jr., Albertas Zakarka, kasininkė Aldona Brazis ir eilė kitų narių. Jie turėjo daug darbo pristatydami ištroškusiems galvianančių gėrimų. Darželyje Jonas Evans ir geras Vyčių draugas ir rėmėjas Vyto Užnys petarnavo saulės mylėtojas.

Seimininkė Kazimiera Petrušienė ir jos pagalbininkės pagamino skanių lietuviškų valgių. Kasininkės Sofija Niemiński, Stefanija Mlodzik ir kitos darbininkės negavo pailsėti nuo ankstaus ryto. Daug dirbo virtuvėje Aldona Brazis ir Adela Sankus, Emilija Petraitienė ir Emilija Pakalniškienė.

Dovanų stalą tvarkė Gerry Mack, Monica Kasper ir kiti. Jaunųjų Vyčių laimės šulinį prižiūrėjo Pranas Zapolis ir jo jauni talkininkai.

Daugelį patiko saldinių žaidimas "Lyčna-pora", čia daug dirbo Eleanora Laurinaitė, svečias iš Bostono, žymus Vyčių veikėjas, Longinas Švelnis. L. Švelnis atvažiavo į Chicago aplankyti ir pasikalbėti su Vyčių garbės nariu Ignu Sakalu.

Buvo daug laimėtojų, kurie džiaugėsi, kad paėmė dovanų pa-

skirstymo bilietus, kuriuos sėkmingai išplatino Estella Rogers. Buvo daug gražių dovanų.

Ažuolo Stelmoko muzika buvo smagiai išplatino Estella Rogers. Buvo daug gražių dovanų.

Apskrities narių vajuš pasibaigė ir pirm. Algirdas Brazis išdalinė dovanas laimėtojams. Sabina Klatt, 36-tos kuopos pirm. laimėjo pirmą vietą ir gavo 50 dol. paukotą Mutual taupymo bendrovės, per Kazimierą Oksą, Kun. Ignaciū Urbonai, Gary Indianos 82 kuopos dvasios vadui buvo įteikta antros vietos premija — 25 dol., kurią paskyrė Petras Bieliūnas. Trečios vietos laimėtojas, Antanas Wallunas, 36 kuopos narys, gavo pietus dviem asmenims, paukotus Richard Slausito iš Diamondhead restorano.

Vyčiai džiaugėsi, kad tiek daug draugų parėmė jų gegužinę.

E. Laurinaitė

Iš Lietuvos vyčių Illinois — Indianos apskrities vyčių gegužinės liepos 4 d. Poikos šokio laimėtojai apdovanojami. Iš k. Juozas Jurgilas su dukra Aida Jurgilaitė ir sportininkas H. Petraitis.

Kazio Barausko Iš "Draugo" Rimties Valandėles parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

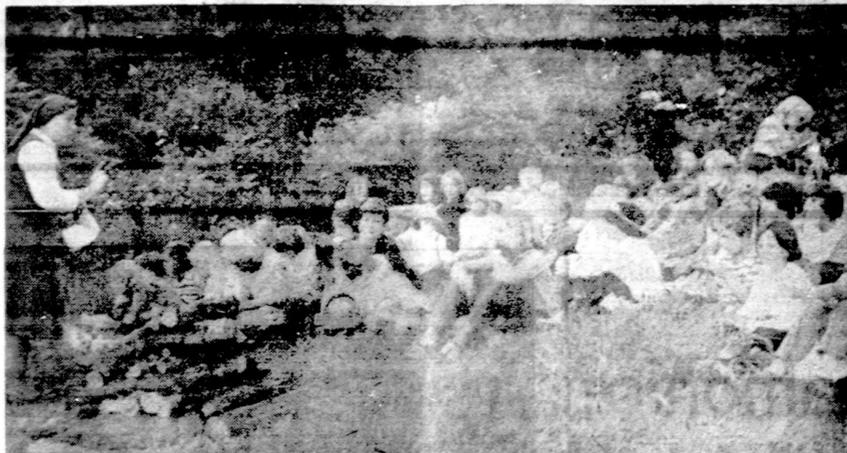
PRISIKELIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Pastabos rūpesčiu Alyozas Baronas atrinko aktus Aloyzas V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomina kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsėdėję ir giliai susikaupę".

Knygos išleidimas sutampa su ju 70 m. gimimo ir 45 m. kunigybtės sukaktimi.

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge" 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai pridėdą 20 centų mokestį).

Buvo daug laimėtojų, kurie džiaugėsi, kad paėmė dovanų pa-

Seselė Paulė praveda lauzo programą XX-je Mergaičių sto vykyje, Dainavoje

Nuotr. Vl. Bacevičius

SELENIAI NAUJOJE VIETOJE

Ilgus metus Detroito žinių skyrių užpildydavo žurn. Vladas Selenis. Retkarčiais skaitydavome jo sūnaus Roberto Selenio korespondencijas iš Detroito jaunimo ar studentų gyvenimo. Dabar žurnalistas Vladas ir Bronė Seleniai, daugiau 12-kos metų sekmingai vadovavę motelių biznesui, Frazer, Mich., viską pardavė ir persikėlė į savo tik ką pastatytus namus prie Dainavos. Jų naujas adresas yra: 9747 Queens Drive, Manchester, Mich. 48158.

Jų sūnus teisių dr. Robertas Selenis, kuris reiškiasi lietuviškame gyvenime ir yra išir' tas i LB 8-tąją Tarybą, apsigyveno 4588-15 Mile Rd., Apt. 111, Sterling Hts., Mich. 48077. Tel: 979-4980, arba jį galima surasti jo advokatų įstaigoje, Warren, Mich., telef. 751-0080.

ŠAULIŠKA VEIKLA

Detroito Stasio Butkaus šaulių kuopos valdyba pasiskirstė pareigomis: Vincas Tamošiūnas — pirmininkas, kun. Alfonsas Babonas — kapelionas ir jaunųjų šaulių vadovas, Stefa Kaunelienė ir Vladas Mingala — vicepirmininkai, Petras Želvyš — sek., Juozas Augaitis ir Feliksas Blaudys — išdėtininkai, Danutė Petrošienė — kanklių būrelio vadovė, Emilija Kutkienė — kanclininkų administratorė, Antanas Grinius — spaudos ir informacijos vadovas, Kazimieras Sragauskas — foto reporteris.

Kuopa rugpjūčio 22 d. Vasiulių sodyboje, šalia Dainavos jaunimo stovyklos, rengia poilsio šventę. Jos metu, dalyviai bus supažindinti su rašytojo Vytauto Alanto knyga "Romus Kalanta". Bus užkandžiai ir dovanų paskirstymas.

Spalio 24 d. 12:30 val. Lietuvių namuose, šauliai rengia kultūrinę popietę su programa ir vaišėmis.

Stasio Butkaus šaulių kuopa Tarptautiniame institute įrengs du langus lietuvių tautodailės ekspozitams.

Sios kuopos šauliai buvo pagrindiniai talkininkai puošiant vežimą Detroito masiniam Bicentennial paradiui.

Detroito Jūrų šaulių švyturio kuopa savaitgaliais tvarko Pilenų stovyklą. Prie pastato neseniai įrengti stogeliai pavėsiui. Ežerėlyje įrengtas lieptas ir tramplynas. Atliekami paruošiamieji darbai kalne, kur bus aikštelė su vėliavų stulpais ir paminklu.

Siais metais švyturio jūrų šaulių kuopai tenka rūpintis 8-tosios jūros dienos suorganizavimu, kuri įvyks rugpjūčio mėn. 14 ir 15 dienomis Union Pier, Mich. Iš paruoštos programos matyti, kad jūros diena bus įdomi. Prasidės šeštadienį, rugpjūčio 14 d. vėlia-

DETROITO ŽINIŲ

vy pakėlimu. Po to bus bendri pusryčiai. Kiek vėliau pasivažinėjimas ežere Gen. T. Daukanto kuopos motorine jachta. Žuvusių pagerbimas įvyks prie ežero Gintaro vasarietės rajone. Nuleidus vėliavas, Tautinių namų salėje įvyks akademinė dalis su menine programa. Po to bus vaišės ir šokiai, grojant Ažuolo Stelmoko orkestrui. Sekmadienį, rugpjūčio 15 d. 11 val. pamaldos Gintaro vasarietės rajone ir 2 val. p. p. bendri atsiviekinimo pietūs Tautinių namų salėje. Rengėjai kviečia šaulius ir svečius dalyvauti jūros dienos šventėje. Į šią šventę iš Detroito vyksta nemažas būrys šaulių.

IVYKIAI ŠI ŠEŠTADIENĮ DAINAVOJE

Šio šeštadienio rytą Lietuvių fronto bičiulių stovykloje bus simpoziumas, kuriame dalyvaus jaunimo atstovai. Pokalbį bus liečiami pavergtos Lietuvos klausimai.

Vakare ten pat bus meno vakaras, kuriame programą atliks sol. A. Pakalniškytė ir rašyt. Al. Baronas. Visi kviečiami dalyvauti.

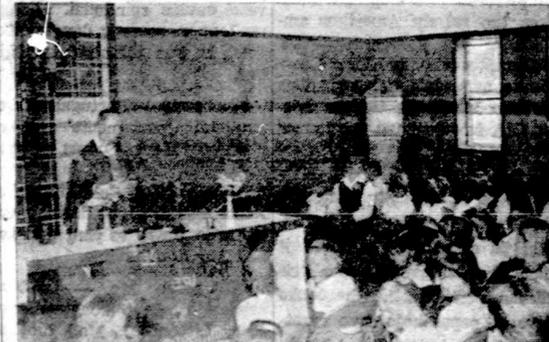
TRUMPAI

— Detroito vilkiukų stovykla įvyks Dainavoje nuo rugpjūčio mėn. 21 iki 29 dienos. Sios sto-

— Dainavoje šiuo metu yra du kryžiai: Agnes Abišalienės pastatytas 1961 m. ir Ateitininkų Federacijos pastatytas 1975 m. Jau yra paruošta vieta "Kryžių kalnui". S. G-kas

— Kartais reikalinga vaidinti mulki, kad išvengtum būti sukliadintas sukty žmonių.

La Roopfoucauld

Sv. Mišios Mergaičių vasaros stovykloje, Dainavoje. Jas laiko kun. A. Tamoliškis, SJ. Nuotr. Vl. Bacevičius

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS
ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO
ANTRA LAIDA
— Išleido —
LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ
Mecenatas — Prel. Juozas Karalius
Naujas Testamentas yra praktiško formato įspūdingas kietas viršelis. Vertimas pabrėžtas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laide parduodama prietams kaina.
Gaunamas "DRAUGO" knygyne
Kaina — \$5.00
Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).
Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Sluskit užsakymus
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$26.00 Canada \$28.00 Foreign Countries — \$29.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumė ratas nesunčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi atžymima, iki kada skaitytojas yra užimokėjęs.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto:

	metams	6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00
Kenadoje	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00
Kitur	\$26.00	\$15.00	\$10.00	—
Užsienyje	\$29.00	\$17.00	\$11.00	—
Savaitinis	\$16.00	\$10.00	—	—

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00

• Redakcija straipsnius taise savo nuožūra. Nesunaudoti straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akubertija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą
Jei neatšiepia, skambinti 371-8004.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirm., antr., ketv., penk. 10-4; šešt., 10-3 val.
6 iki 7:30 val. vakaro.
Šešt. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WABOOK 5-3045

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2238

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1 iki 6 v. popiet.
Antr., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. E. DEOKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocijų ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6878

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akų Ligos
3907 West 163rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2820

DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSIA
VAIKŲ LIGOS
2636 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvird., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-4000 Res. GA 9-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA —
CHIRURGIJA
1002 No. Western Avenue
5214 No. Western Avenue
Tel. atskamos 12 valandų
489-4441 — 391-6005

Apsimoka švėbtis dien DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbimų kainos visiems prietamos.

Istaigos ir buto tel. 652-1851
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 19th Court, Cleora
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šėšt.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4155
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cleora
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REHABER 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 50th Street
Val: pirmad., antrad., ketvird., ir penktad. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Šeštad. pagal susitarimą o trečiadieniais uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
MEDICAL BUILDING
2156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 339-2919

Ofiso HE 4-1818; Rezid. PR 4-0801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad., antrad., ketvird., ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROMAITĖ
7051 So. Washburn, tel. 778-6706
Pritaikomi akiniai pagal gydytojo receptus
Didelis akinių rėmų pasirinkimas
Val: pirm., antr., penkt. 10-5:30
Ketv. 1-3 v. vak. šėšt. 10-4 v. p. p.
Trečiadieniais uždaryta

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2616 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Iškiria akis. Pritaiko akinis ir "Contact lenses"
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS ŠEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antrad. nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 valare
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-6545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas 4256 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4110
Rezidencijos telef. GR 6-0617
Val: pirmad., antrad., ketvird. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

Ofiso tel. RE 4-2123, namų GI 8-6198

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — B anketo susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446

DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šėštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 386-3166; namų 635-4330

MUSA PASAKOMIS

Pavergtosios Lietuvos katalikai savo leidžiamose kronikose atsikleisdžia daugelį faktų, kaip lietuviai yra persekiojami, kaip siekiama greičiau gyventojus paversti netikinčiais ir palankiais okupantams.

Komunistinis rusas veda tą pačią rusinimo politiką, kokią vedė rusų carai. Kražių skerdynės nėra oficialiai pasmerktos, priešingai, ilgą laiką sovietinio politruko rašyt. Jono Marcinkevičiaus prieš karą parašyta knyga "Kražių skerdynės" buvo išmetama iš rašytojų knygų sąrašų. Marcinkevičius, kariavęs prieš vokiečius raudonojoje armijoje, turėjo aiškintis, kad jis "per klaidą" kai ką anksčiau ne taip parašęs. Nors komunistai nuvertė carą, bet caro prieškatalikinę politiką liko. Nors Stalino laikus vadina kulto laikais, bet katalikybės atžvilgiu niekas nepasikeitė — komunistai stengiasi Lietuvą nukatalikinti ir surusinti.

★

Lietuvos tikinčiųjų persekiojimai naudojamos visokios priemonės. Kaip jau anksčiau Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika 17 nr. rašė, Lietuvoje Vagos leidyklos išleistas "Zuikių pasakas". Tos pasakos yra skirtos vaikams, bet jose niekinami tikintieji. Kai Baranuskas, Valančius ar Pietaris išleidžiamas mažai 5,000 egz. tiražui ir dar su išbraukytas teksta, tai šių pasakų išleista net trisdešimt tūkstančių tiražas, kad jomis galėtų plačiau šmeižti tikintieji.

Tose pasakose apstu įvairių niekinimų. Ten rašoma, kaip vilkas klausio išpažinties, kaip smūgelis grietinę vagia, kaip kunigaip apgauldina žmones, o jei neapgauldina, tai jie yra kvaili ir duodasi kokio čigono apgaunami. Visos pasakos skirtos Bažnyčios, kunigų ir tikinčiųjų žeminimui. Sudėta daug įvairių patarimų, kaip pvz. "Iš poterių košės nevirsi, poteriai ne putra, nesurugs", "Aukštas ir į dangų palydi", "Ir danguje sauso niekas neklauso".

Daugybė patarimų ir pasakų taip parinkta, kad vaikai, kuriems šios pasakos taikomos, įsisąmonintu, kad visi tikintieji ir pats Dievas yra blogas, kad nėra jokios amžinybės. O jei kas bandys tikėti, tai būtinai turi turėti pinigų, ir todėl taip eilijuojama: "Jeigu nori gauti dangų, duok klebonui daiktą brangų, duok jam kumpių, pinigų, dangų gauti nepigu, tie kur duoda auką menką, visad pragaran patenka". Šie ir kiti eilėrašiai neatrodo, kad būtų liaudies sukurti, jie atrodo specialiai pagaminti, kad pavairintų tą pasakų leidinį, kuris gražiai išleistas, įrištas į kietus viršelius ir pilnas spalvotų iliustracijų.

★
Kam toks leidinys reikalingas? O gi tam, kad pasakomis, kad pa-

prastomis priemonėmis vaikus tolintų nuo tikėjimo, kad niekintų anekdotais ir patarlėmis Dievą ir Bažnyčią, tikinčiuosius ir kunigus, kad taip galėtų komunistas rusas geriau įsistiprinti Lietuvoje. Juk labai daug liaudyje yra pasakų apie burliokus, apie kolonistus rusus, apie jų kvailumą ir žiaurumą, bet niekada tokių pasakų nebuvo užtikta pavergtos Lietuvos spaudoje. Visa tokia, nors ir labai švelniai rusus liečianti tautosaka, yra slepiama, ji niekur neskelbiama. Žinoma, jos niekas ir neišdrįs skelbti, nes rusas pavergtoje Lietuvoje turi būti gerbiamas, o Leninas yra jaunimui pristatomas Dievo vietoj. Vaikams yra įtaigojama, kad jie garbintų Leniną, kad gimtadienio proga nešų gėles prie to stovyklų išradėjo, ir tirono paminklo.

Salia daugybės vaikams skirtų eilėraščių "Tiesoj" buvo paskelbtas Vaidiuliūčio eilėrašius "Leninui", kuriame eilijuojama, kaip vaikai prie Lenino paminklo neša gėles. Esą, "Aikštėn vaikučiai renkas, neša prie Tavo kojų Tau už vaikystę šviesią žiedus gimtųjų gojų". Išvaizduokite, jaunimas dėkoja Leninui už savo vaikystę. Jeigu šiaip visur okupantai rusai rašo Dievą mažąja raide, tai žodžiai Tau ir Save, kai turima galvoje Leninas, rašo iš didžiosios raidės. Komunistinė spauda, stengiasi, kad vaikai garbintų okupacijos nešėją rusų ir to okupacijos tvirtinimui įsteigtų koncentracijos stovyklų kūrėją Leniną.

★

Bet nereikia manyti, kad pavergtieji taip jau labai myli Leniną. Kas yra rusas, žino net ir vaikai, ir todėl tiems vaikams nuolat kalama tėvynės Rusijos garbinimas. Tėvynė ne Lietuva, bet Rusija ir todėl nuolat perspausdinamas Vacio Reimerio eilėrašius apie didžiąją Tarybų sąjungą. Tame eilėraštyje sakoma: "Štaurėj mokyklon roges traukia šunys, pietuose mokykla — prie kalnų viršūnės. Tačiau ar migla ar skaisči mėlynė, mes rašom vienodai Brangi tėvynė". Todėl, kad Tėvynė graži ir didelė, todėl, kad pasauly jį mums — vienintelė". Žodžiu, šie ir kiti šiaip jau gana primityviai suelituoti posmai skirti pavergtos Lietuvos vaikui, kad jais būtų garbinama Rusija.

Nuo pat mažens, nuo pirmųjų skrybių, dar net nuo darželio yra žalojama Lietuvos vaiko siela. Jis yra lenkiamas, kad taptų aklu Maskvos garbintoju.

Ivairiais būdais okupantas nori pakirsti sveiką lietuvių galvosėną ir patriotinį nusistatymą ir todėl skiria okupaciją giriančius eilėraščius ir spausdina tikinčiuosius plakančias pasakas. Tai rodo, kokį dvasinį spaudimą turi nuolat pakelti Lietuvos suaugusieji ir vaikai.

Al. B.

KĄ SVARSTYS MOKYTOJAI

M. STONYS

Lietuviškų mokyklų mokytojai vasarą ne tik atostogauja, bet suranda laiko ir pinigų nuvykti į Dainavą ir ten visą savaitę svarstyti mokyklinės problemas. O tu problema yra daug ir sudėtinga, nes lietuviškai mokyklai pats gyvenimas jų nuolat pateikia ar net padiktuoja. Dalis tų svarstytinų problemų jau paskelbtos, o kitos atsiranda pačioje Dainavoje, kai išsikalbės. Amerikiečių mokykla tuo atžvilgiu laimingesnė, nes atsiradusias problemas svarsto ir sprendžia ne vieni mokytojai.

Amerikietiška ir lietuviška mokykla

I mokytojų savaitę suvažiuos didesnioji dalis jaunų mokytojų, JAV mokslus ėjusių. Jų dalis linkusi lietuvišką mokyklą sumoderinti pagal amerikiečių mokyklos modelį. Senesnieji ir dalis jaunųjų mokytojų tam priešinasi,

monė. Nors trąšų gamyba pasaulyje didėja, tačiau daug kur pasaulio kraštuose jį trūksta. Be to, neužtenka vien turėti daug trąšų. Derlius padidėja tik tada, kai jos racionaliai naudojamos, sako žemės ūkio specialistai.

Mokslininkų apskaičiavimu, kultūriniai augalai iš dirvožemio paima kasmet apie 100 milijonų tonų azoto, o iš trąšų gauna mažiau negu ketvirtadalį to kiekio. Pažymėtina, kad atmosferoje ties 1 ha plote yra apie 70 tūkstančių t laisvo azoto. Dirvožemyje azoto trūkumas žymia dalimi kompensuojamas biologinio fiksavimo iš atmosferos keliu. Labai svarbią reikšmę čia turi gumbelinės bakterijos. Pavyzdžiui, augmant ankštinės augalų kultūras, per sezoną dirvožemyje susikaupia apie 100-250 kg hatarė azoto.

Derlių galima padidinti

JAV žemės ūkio kultūros kiekvienais metais iš dirvos paima 14 mln. t NPK veikliojo elemento. Šiuo metu JAV vidutiniškai gaminama 60% su derliu iš dirvos paimamo azoto, 20% fosforo ir 50% kalio. Be to, svarbų vaidmenį vaidina organinės trąšos.

Užplanuotam derliui gauti dirvoje turi būti reikiamas kiekvieno elemento kiekis augalams priinama forma. Šiuos duomenis žemdirbiai žino tik tada, kai vedama tiksliai apskaita, kiek augalai iš dirvos paima maisto medžiagų ir kiek jų gauna. atidavus tam tikrą trąšų kiekį. Biologinis ir ūkinis medžiagų apykaitos ratas pasireiškia kokybiniu ir kiekybiniu maisto medžiagų balansu, iš kurių galima apskaičiuoti tų medžiagų patekimą į dirvožemį, panaudojimą pagrindinei, šalutinei ir pagalbinei augalininkystės produkcijai.

Mokslininkų tyrimai parodė, kad trąšų veikimo riba dar nepasiekiama. Jie mano, kad atitinkamomis sąlygomis, didinant išberiamas ir racionaliai naudojamas mineralines trąšas, derlių galima vidutiniškai padidinti 20-25%.

J. Mikšas

nes amerikiečių mokykla nėra tokia ideali, kad ji galėtų būti pavyzdys. Amerikiečių mokykla pragmatinė, be tautinių, religinių ir humanistinių idealų. Joje nėra auklėjimo. Amerikietis mokytojas tik dėsto, atsižvelgdamas į programą. Jei nesiseka vaikus išmokyti skaityti ir rašyti, kalti kiti, bet ne mokytojas.

Lietuviškoji mokykla, kaip ir kitų tautų europinės mokyklos, yra idealistinė. Joje mokymas ne tik gyvenimui, bet gerbi ir mylėti Dievą, žmogų, branginti ir aukotis savo tautos gerovei ir laisvei. Lietuvių kalba, literatūra, Lietuvos krašto pažinimas, jo praeitis (istorija) — svarbiausi dalykai, be kurių negali būti sąmoningo lietuvių. Turint tai galvoje, reikėtų svarstyti ir bandyti surasti geresnius metodus daugiau tų dalykų išmokyti, kad lietuvių kalba liuanistinėje mokykloje nebūtų svetima kalba, o mokinio gimtoji kalba. Suraskime priemonių išmokyti vaikus gerbi ir branginti savo raštą, lietuvišką knygą, laikraštį, dainą, lietuviškus šokus, lietuviškus patraučius. Idiekime į vaiko prigimtį ir išugdykime lietuviškos spratimą, kaip didelę ir nepakeičiamą vertybę, suaugusią su žmogaus asmenybe.

Naujos priemonės ir geresni sprendimai

Kad visa tai būtų įmanoma pasiekti, reikia surasti modernius mokymo metodus, apginkluoti mokyklą ir mokytoją naujausiomis ir geriausiomis mokymo priemonėmis, nebūtinai televizijos

ar kitais aparatais, kurie nori, kad mokinys tik pasyviai žiūrėtų ir piršto nepajudintų. Tada galėsime sakyti, kad liuanistinė mokyklą sumoderninome, atnaujino.

Amerikiečių mokykloje mokslo lygis ir reikalavimai nustatomi pagal mažiausių gabumų mokinį. Vidutiniai ir gabesni mokiniai neturi ką veikti. Liuanistinių mokyklų aukštesnėse klasėse tokiu turime pakankamai daug, todėl ten nebėra jaunatviško smalsumo, entuziazmo ir ryžtingumo. Dalį tokių mokinių dėl nepažangumo reikėtų palikti toje pačioje klasėje kurso pakartoti. Tačiau dėl daugelio priežasčių toleruojami, tempte perplepiami ir aukštesnėse klasėse, nors žinoma, kad iš jų gerų mokinių nebus. Mokytojai ir švietimo vadovybė turėtų šį dalyką persvarstyti ir rasti geresnę išeitį, kuri nežemintų lietuviškos mokyklos ir nepraptintų mokinių laukti pasigailėjimo ar išmaldos.

Patrauklesnė mokykla

Nesuklysiu sakydamas, kad dabartinės lietuviškos mokyklos mokytojo yra didžiausias rūpestis, kaip tą mokyklą padaryti patrauklia ir vaikų bei jaunuolių mėgstama. Nesakyčiau, kad klases reikia papuošti spalvotais paveikslais ar spalvotų popierielių ornamentais. Kai kurie jauni mokytojai, prisiminę amerikiečių mokyklas, tai jau išbandė, bet nusišvylė. Suprantama, kad mokyklos gražios ir jaukios klasės mokinį nėginstamos. Bet svarbiausias klaseje yra mokytojas. Mokytojo entuziazmas, gera nuotaika, noras kartu su vaikais dirbti mokinius atgaivina, patraukia, ir

Praejusių Tautinių šokių švenčių vyriausieji vadovai: antrosios — Liudas Sagys, 1963. VI. 7, trečiosios — Jadvyga Matulaitienė, 1968. VII. 7, ketvirtosios — Genovaitė Breichmanienė, 1972. VII. 2, pirmosios — Bruno Šotas, 1957. VI. 30

mokiniai nejuočiusiems pasiduoda mokytojo valiai, su gera nuotaika mokosi, klausia, kartuoja, rašo, stengiasi atsiminti. Pamoka pasidaro įdomi, trumpa ir laukiama.

Bet iš kur gauti tokių mokytojų? Man atrodo, kad turime arba grįžti į nepriklausomas Lietuvos mokyklinę tradiciją, arba pasisavinti amerikiečių mokytojų verbavimo techniką. Nori būti mokytoju, paduok prašymą mokyklos ar švietimo vadovybei. Dabartinės liuanistinės mokyklos eina atbulai: tėvai ar mokyklos vedėjas parenka žmogų ir kviečia būti mokyklos mokytoju. Jei žmogus kratosi, tai apeliuojama į patriotizmą, apleistą jaunimą, visokias sunkenybes. Taip beveik prievarta atvaromasi mokytojas į mokyklą. Nuo to kenčia mokytojas, mokiniai ir mokykla.

Keičiasi ir mokykla

Gyvenime nuolatos atsiranda

naujų dalykų, kurių dalis žmonių priimami, nes jie kuriuo nors atžvilgiu palengvina ar bent pajvairina žmogaus gyvenimą. Su gyvenimu keičiasi ir mokykla, nes ji ją ateina tiesioginiu ar netiesioginiu keliu naujos idėjos, nauji sumanymai, norai ir reikalavimai. Ka i mokyklą įsileisti ir ko kratyti, priklauso ne tik nuo mokyklos vadovybės, bet ir nuo mokytojo. Pažangus mokytojas visada ras, kas mokykloje yra keistina, kas naudinga, kas palengvins mokymo ir mokymosi darbą. Todėl nereikėtų vengti naujųjų: kitokių metodų drausmėi palaikyti, kitokio metodo gramatikai mokytį, kitokių rašinių skirti rašybai mokytis. Ypač kreipti dėmesį į tas mokymo priemones, kurios priverčia aktyviai dalyvauti visus klases mokinius. Negerai, kai dalis mokinių dirba, o kiti turi laukti.

Lituanistinė mokykla truputį atsiliko, jai reikia tyro oro. Mokytojai svarstys, ką pašalinti ar pakeisti. Svarstykite, atnaujinkime, bet nepamirškime, kad ji turi būti idealistinė ir tautinė lietuvių mokykla.

KRIKŠČIONISKOS KULTūros SAVAITE

Varšuvos arkivyskupijos iniciatyva, Lenkijos sostinėje buvo surengta antroji krikščioniškosios kultūros savaitė. Jos pagrindinis tikslas buvo — sudaryti katalikam menininkam sąlygas pristatyti savo kūrinius, tuo būdu supažindinant plačią visuomenę su krikščioniškuoju menu. Krikščioniškosios kultūros savaitės rėmuose įvairiose Varšuvos bažnyčiose buvo surengtos religinio meno parodos, vyko religinės muzikos koncertai.

AUŠRA IŠEINA Į GYVENIMĄ

Dviejų draugų laišakai
Romanas iš okupuotos Lietuvos
MARJA VINCERYTĖ

30 Antroji dalis
AUŠRA GYVENIME
Mieloji Onute,

Daugiau kaip prieš metus aš Tau pasiunčiau Aušros ir kai kuriuos savo laiškus. Tie laišukai, kiek man yra žinoma, turėjo nemaža skaitytojų ir nuorašais paplito toli už mūsų gyvenamųjų vietų.

Praeitą rudenį mudvi su Aušra vėl pradėjom susirašinėti. Susirinko vėl nemažas pluoštas laišky. Kadangi daug kas teiravosi, kaip gyvena ir ką veikia Aušra toliau, nutariau ir tuos laiškus pasiųsti Tau. Tu, tur būt, nežinai, kad pirmieji laišukai, kuriuos praėjais metais Tau nusiučiau, per medicinos mokyklą grįžo Aušrai į rankas. Aušra dėl to truputį nukentėjo — buvo pašalinta iš Medicinos mokyklos. Todėl, duodama kam nors skaityti, būk atsargesnė, kad nepatektų piktam ir rankas.

Kad skaitant būtų pilnesnis vaizdas, dabar sudėjau visus laiškus į krūvą. Tik perskyriau į dvi dalis. Pirmąją dalį pavadinau "Aušra mokykloje", antrą — "Aušra gyvenime". Savųjų paėmiau taip pat ne visus. Lik sveika.

V. Norbutaitė

Virginija!
Seniai Tau berašiau — daugiau kaip metai. Susitkdavom retkarčiais, atrodo, to ir užteko.

Šiandien man ypatinga diena. Mano svajonė būti medicinos seserim sugriuvo. Sėdžiu štai Gedimino aikštėj su savo turtu — lagaminu ir ryšuliu ant suolo ir negaliu atsikvošėti iš netikėtumo — mane pašalino iš medicinos mokyklos!

Šiandien, rugsėjo aštuntą, iškviėtė mane pas direktorių. Nuėjusi radau ten kelias pirmo kurso mokines. Atsistojau prie durų ir ramiausiai laukiu. Mergaitėms išėjus, direktorius pakvietė mane sėsti.

— Jūs Skaisgirytė?
— Taip, — atsakiau.
Jis atsidarė stalčių, ištraukė be jokio užrašo ne storą segtuvą ir ištiesė man.
— Čia jūsų? — pažįstate?
— Ne, — atsakiau, — ne mano. Aš nieko nežinau.
— Na atsiverskit, paskaitykite.
— Atsiversčiau — rankraštis. "Mielai Draugei", pastebėjau iš karto, bet dar nieko nesupratau. Praskleidžiau skubiai kitus lapus: "Mieloji Aušra", "Virginija", "Pašilai", "Ežerėnai", "Aušra", "Virginija"... Visa kita susiliejo, nebegaliu nieko įskaityti. Pamažu atsikvošėjau, pažinau rankraštis — tąvąjį ir savo.
— Na ką, jūsų? — paklausė po geros valandėlės direktorius.
Tylėdama linkteliau galvą. Iš kur tie laišukai? Kaip jie čia atsirado? — buvo keista ir netikėta.
— Tai matote Skaisgirytė, — tarė direktorius.
— Ne paslaptis buvo mums ir praėjais metais, kad jūs vaikštot į bažnyčią. Apie jus mes turėjome ž-

nių. Bet stengėmės per daug nekreipti dėmesio. Žodžiai lieka žodžiais. Bet čia jau kas kita. Čia, — pakaksnėjo pirštu į segtuvą, — dokumentas. Čia, kaip sako liaudis, įrodyta juodu ant balto. Faktas, su kuriuo nesiskaityti nebegalima. Svarbiausia, kad tas dokumentas gal jau ne vieno matytas. Kas gi man belieka daryti? Perduoti jus saugumui? To aš nenoriu. Komjaunimo komitetui, partiniam aktyvui — jau neišvengiamas. O ten jus svarstys, teis, ir mus svarstys, teis, taikys priemones — plieks taip sakant. O rezultate, jeigu laikysitės taip, kaip čia rašote, pašalinimas iš mokyklos neišvengiamas. Jums lieka du keliai. Pirmas — prisipažinti klaidus, atsižadėti viso to, ką čia rašote ir pradėti stropiai vykdyti visa, kas jums bus paskirta. O jeigu jūs to nenorit, jeigu su tuo nesutinkat, jums yra antras kelias: dingti tuoj iš mokyklos. Laisvai savo noru. Tai būtų ir jums ir mums geriau. Ir atrodo, būtų geriausia, kad bent šiais metais nebandytumėte niekur įstoti. Tai mano draugiškas patarimas. Imkite savo bylą ir eikite, jis pastūmė man segtuvą ir atsistodamas ištiesė ranką. — Atestatą ir kitus dokumentus tuoj atsiųsiu į bendrabutį.

Ir štai aš su savo turtu — Gedimino aikštėje. Atrodo, kad daugiau ir rašyti nebeturiu ką. Toks staigus gyvenimo pakeitimas, tokia netikėta nauja mano padėtis. Tik aš niekaip, negaliu suprasti, kaip atsidūrė Tavo ir mano laišukai mokykloje? Ypač tavieji! Juk visus Tavo laiškus aš išvažiudama palikau namie — Pašiluose. Nejaugi Halina taip būtų padariusi? Nesinori tikėti.

Aušra

Ežerėnai, 1961. IX. 12

(Bus daugiau)

BOLŠEVIKAI SUVIEKO APYLINKĖSE

Atsiminimų pluoštas iš nepriklausomybės kūrimosi laikų

PETRAS SELIS

1919 metai. Tai buvo pirmieji nepriklausomybės kovų metai. Daug lietuvių, kurie buvo pabėgę iš savo tėviškių į Rusiją prasištelę I-jam pasauliniam karui, išgalėjęs ten bolševizmui, stengėsi kaip nors sugrįžti į Lietuvą, kurioje dar šeiminingavo vokiečiai. Į Lietuvą sugrįžau 1918 m. rudenį. Tuomet teturėjau apie metus. Apsigyvenome pas dėdę Cibulinės kaimė. Imbrado valsčiuje, Zarasų apskrityje. Nors toji vietoje neilgai gyvenome, bet teko pergyventi net dvi okupacijas — vokiečių ir rusų bolševikų. Iš vokiečių okupacijos laikų ypatingų įvykių, kurie būtų užlikię mano atmintyje, nebuvo. Daugiausia išpuzdžių paliko iš rusų bolševikų okupacijos laikų. Nors jau praėjo 58 metai, kai vyko nepriklausomybės kovos su bolševikais Zarasų apskrityje, kai kurie įvykiai paliko mano atmintyje net iki šių dienų, pergyventi Cibulinės kaime.

Revoliuciniai komitetai

1918 m. sausio mėn. pradžioje, vokiečiams pasitraukus, Zarasų apskritį užėmė rusų bolševikų kariuomenė. Tuojau įsisteigė Suvieko dvarė ir kitose Zarasų apskrityje vietose revoliuciniai komitetai, kurie, neva, rūpinosi vietos gyventojų gerove. Tvarka prie jų greitai iširo. Prasidėjo nekaltų žmonių suėmimai, žudymai, plėšikavimas, badas ir šiltnepidėmiai, kurios visai nesirūpinę sustabdyti. Vaisių visai nebuvo. Žmonės mirė kaip 1710 m. nuo maro. Kai kuriuose kaimuose paliko beveik puse gyventojų, nes epidemijai plėstis sąlygos buvo labai palankios — žmonės buvo išvargę ir išbadėję, o kiti, kaip Zarasų mieste, nuo bado buvo aptinę. Moterys, kurios buvo sveikesnės, norėdamos nuo bado šmėklos apsiginti, eidavo į lietuvių kariuomenės užimtas sritis nusipirkti ar iškeisti kokį nors daiktą, o duona, miltus ar kitą maistą, nes ten ūkininkai buvo ne tik turtingesni, bet ir mažiau nukentėję nuo rusų bolševikų kariuomenės. Jos padarydavo per dieną net apie 50 km, o karta ir daugiau, parsinešdamos dar apie 30 kilogramų maisto produktų.

Zarasų kalėjimas buvo perpildytas nekaltų žmonių, kuriuos sudėmė ne tik revoliuciniai komitetai, bet ir Zarasų apskrities darbininkų ir mažumėjų valstiečių atstovų tarybos pirmininkas Jonas Gruodis ir politinis komisaras Jakevičius. Daug iš sumurtųjų, kaip, pvz., Salako klebonas kan. Antanas Kryžanauškas, buvo išvežti į Daugpilio ar Rusijos kalėjimus, kur jų dalis mirė, kiti, kurie išliko gyvi, sugrįžo į Lietuvą su palaužta sveikata.

Taip pat gyventojams išvyrė plėšikavimai. Plėšikavo ne tik civilijai gyventojai, bet ir rusų bolševikų kareiviai ir net revoliuciniai komitetai, atimdami iš ūkininkų grūdus ir kitą turtą, kaip arklius, karves ir kitus gyvulius.

Duonos riekuė

Revoliuciniai komitetai visus ūkininkus, kurie turėjo valaką ar daugiau žemės, apšaukė "buržuais" ir jiems uždėjo prievolės ir duokles, kurias rinko vietos milicija, padedant jų pataikūnams. Po tokių duoklių rinkimo, ypačingai dvarų aruodai, likdavo beveik tušti. Tuos grūdus jie žadėjo išdalyti neturtingiems žmonėms. Bet tų grūdų niekas negavo, nes patys tarp savęs pasidalino ar išvogė. Kad pasiteisintų prieš žmones, visą kalte, kaip bolševikams įprasta, suversdavo ant "buržujų", kurie, neva, susidėję su "baltaisiais" ("baltaisiais" vadino lietuvių kareivius) juos išvogė. Suvieko revoliucinis komitetas grūdų, kuriuos atėmė iš

"buržujų", nors ir žadėjo, bet niekam nedavė. Vietoje grūdų jie davė neturtingų tėvų vaikams po duonos riekuė, kurią gavo iš šio straipsnio autorius. Dar ir šiandien prisimenu, kad buvau nepaprastai laimingas gavęs duonos. Nors buvau alkanas, bet jos, kaip kiti vaikai, tuojau nesuvalgiau, o parsinešiau į namus ir pasidalinau su broliuku ir sesute. O koks buvo brangus tuo laiku duonos trupinėlis! Jei kas būtų pasiūlęs už jį aukso gabalėlį, nebūčiau jo keitęs.

Rusų bolševikų kareivių plėšikavimas

Daugiausiai ūkininkai nukentėjo nuo rusų bolševikų kareivių. Jie beveik kas dieną ateidavo į Cibulinės kaimą ieškoti maisto. Kai kurie iš jų, jei negaudavo maisto, tuojau išeidavo, o kiti išversdavo viską ne tik gyvenamuose namuose, bet net tvartuose ar kituose ūkio pastatuose, tikėdami ten surasti paslėptą maisto. Bet jų tarpe buvo ir gerų žmonių. Vieną kartą į kaimą atėjo švariai apsirengęs ir gražios išvaizdos kareivis. Jis priėjęs prie dėdienės, kuri kieme, sėdėdama ant rasto, lopė senus drabužius, ir paprašė, ar ji negalėtų jam parduoti duonos ar kitų maisto produktų. Sumokėjęs kiek ji norės. Dėdienė buvo labai nustebinta. Tai buvo pirmas karys, kuris paprašė parduoti maisto, o ne pats, kaip kiti, sątyvališkai ieškodavo. Nors pinigų dėdinei nereikėjo, (jie buvo beveik niekas), ir paprašė, ar ji negalėtų jam parduoti duonos ir jam padavė kepalėlį duonos ir vieną sūrį. Jis buvo nepaprastai dėkingas ir laimingas. Atsilyginus už gautas gėrybes, pradėjo išsikalbėti. Prie jų dar prisidėjo mano motina ir viena kaimynė. Joms jis pasisakė, kad Maskvoje turi žmoną ir sūnų. Dėl jų likimo esąs labai susirūpinęs, nes visoje Rusijoje esąs badas ir vyksta teroras. Bolševikų santarkai nepritarias. Caro laikais dirbęs kaip mokytojas ir neblogai gyvenęs. Į bolševikų armiją buvo mobilizuotas. Norėjęs, pereiti į lietuvių puse ir pasiduoti ir nelaisvę, bet pabijojęs, kad nukentėtų jo šeima.

Jam buvo nusiskusta, kad bolševikų kareiviai beveik kiekvieną dieną ateina į kaimą ir atiminėja maistą, o jų raiteliai atima arklius arba savo nuvarytus arklius nuo kofų pakeičia į gerenius. Jis joms paaiškino, kad atminėti maistą nuo ūkininkų jie neturi teisės. Jie daro savavališkai. Maistą turį pirkti. Jis patarė, kad jie ateis į pradės ieškoti maisto, paprašyti iš jų kariuomenės vadovybės leidimo.

Bolševikai kaime

Po kelių dienų į kaimą atėjo bolševikų kareivių būrys. Jie pasiskirstė po mažus būrelius ir pradėjo ieškoti pas ūkininkus maisto. Į dėdienės namą, kur ir mes gyvenome, įėjo apie 10 kareivių. Jie pareikalavo, kad jiems duotų maisto produktų, kaip sviesto, kiaušinių, mėsos ir kitų dalykų. Dėdienė jiems atsakė, kad neturi, o ką turėjo jau paėmė prieš juos buvę kareiviai. Bet jie nepatikėjo. Visi, kaip vienas, pradėjo eiti ir seklyčia, kur dėdienė anksčiau laikydavo maistą. Nors ten nieko nebuvo, bet jiems kelią pastojė dėdienė ir mano motina. Jos tuojau iš jų pareikalavo, kaip jiems sakė anksčiau paminėtas kareivius, leidimo. Kareiviai visai neklaušė ir jas nuo durų nustumė. Kilo didelis triukšmas, nes pradėjo šaukti ne tik moterys, bet ir mes, vaikai. Vieni iš kareivių, kilus triukšmui, išėjo į kiemą, o kiti pasiliko ir eškojo paslėptą maisto, išžiūrėdami visus kamпус. Surado tik maišelį ruginių miltų, kurių buvo apie 5 kilogra-

Izraėlio žvejai žvejoja tame pačiame Galijėjos ežere, kur ir prieš tūkstantčius metų.

mus ir tarp dviejų suolų kampe nedidelę puodynę varškės. Miltus paėmė, o varškę su pirštais graibė iš puodynės ir ją valgė. Daug varškės, besukbėdami ją suvalgyti, išbarstė ir ant grindų. Suvalgė varškę, keikdamiesi iš deivės ir kiema. Agota Cibulskienė, devyniasdešimt vienu metų senutė, pasivijo kareivį, kuris nešė maišelį su miltais, jam nematant, ištraukė iš jo rankų maišelį ir tekina įbėgė į namus. Kareivis, nors ir buvo ipykęs, jos nesivijo, bet keikdamasis nuėjo toliau, o kitas kareivis, atsikeršydamas norėjo nušauti ožką, kuri garsėsi apie 100 metrų nuo namų, bet jį perkalbėjo kiti ūkininkai, kurie susirinko netoliese, kai išgirdo triukšmą.

Zvalgai

Nors kovos tarp lietuvių ir rusų bolševikų dalinių buvo laikinai sustojusios, bet susišaudymai tarp zvalgų dažnai vykdavo. Kai kada ir patrankos "pakalbedavo". Jų sviediniai dažnai lėkdavo virš Cibulinės kaimo. Kaimo gyventojai, ypatingai moterys, iš pradžių labai bijodavo, bet vėliau apsiprato ir visai nebekreipdavo dėmesio, o mes, vaikai, jautėme net savotišką malonumą, sekdami sviedinio garšą, visai nepagalvodami, kad jie neša žmonėms mirtį ar nelaimę.

Susišaudymai tarp zvalgų įvykdavo beveik kiekvieną dieną. Į Cibulinės kaimą, iškirus tik rusų kareivius, lietuviai neateidavo, nors frontas buvo arti, tik už kelių kilometrų. Visi nekantariai laukė lietuvių. Jų troškimas, taip ilgai lauktas, išsipildė. Vieną lėpės mėn. dieną apie 2 valandą po pietų, šiaurinėje Cibulinės kaimo dalyje, pasigirdo stiprus susišaudymas. Po kelių minučių viskas aprimo. Per susišaudymą į kaimą atbėgo septyni pabaltoti arkliai. Ūkininkai tuojau juos sugaudė ir uždarė į tvartus. Bet už kelių minučių, aptilus šaudymui, į kaimą atėjo rusų bolševikų zvalgai ir tuojau įsakė atiduoti arklius, nes jie esą atbėgė į kaimą. Ūkininkai arklius jiems at-

davė, nes bijojo jų keršto. Ūkininkui Kaziuvi Stasiui, 40 metų vyrui, įsakė juos nuvesti į Suvieką. Rusų zvalgai nesėdo ant arklių, bet ėjo pėsti, paėmę už vadžių, vesdami arklius, o K. Stašys ėjo priešakyje. Vos tik bolševikų zvalgams išėjus iš kaimo ir įėjus į miškelį, tarp banguojančių rugių, kurie laukė jau kirtimo, pasirodė lietuvių kariai, kurie išisklaidė artinosi į kaimą. Visi kaimo gyventojai juos sutiko su dideliu džiaugsmu. Kai kurios moterys iš džiaugsmo net verkė. Iš viso jų buvo penki vyrai. Jų veidai nuo saulės buvo nudėgę ir suprakaitavę. Kai tik atėjo į kaimą, tuojau paprašė atsigerti, nes buvo labai sušilę ir ištroškė. Moterys tuojau jiems atnešė šalto, tik ką iš šulinio išimto, pieno, o mergužėlės prisėgė prie jų švarkų po gelytę, nuskintas iš darželių. Padėkoję už malonų priėmimą, nužygiavo ta kryptimi, kur nuėjo rusų bolševikų zvalgai. Ta diena liko man neužmirštama, nes pirmą kartą pamaciau lietuvių kari. Ir šiandieną, kai prisimenu tuos nepriklausomybės kovų metus, jie stovi man akyse, kaip laisvės simbolio nešėjai.

Suvieko kaimo sudeginimas

Rusų bolševikų kariai, kaip jau minėjau, buvo įsistiprinę Suvieko dvarė, kuris strategiškai atžvilgiu buvo svarbi vieta ir ją norėjo išlaikyti. Pirmą kartą Suvieko dvarą lietuviai užėmė 1919 m. birželio mėn. 11 d.

(Bus daugiau)

Marian shrines of the Americas

Parašė Titas Narbutas

Įdomi knyga anglų kalba, versta iš lietuviško leidinio, kurią reikėtų kiekvienam perskaityti. Atsekant Marijos kultą nuo pirmų misionierių, čia aprašoma svarbiausias Pietų, Centro ir Šiaurės Amerikos Marijos šventovės.

Knygoje gausu iliustracijų, kurių tarp jų yra net du Šiluvos Marijos statulos Washingtono parveikslai ir platus naujausias JA V šventovės bei joje esančios lietuvių koplyčios aprašymas.

Knyga patraukliai ir rūpestingai išleista, gaunama DRAUGE, kaina \$3.50.

Ta pati knyga čia gaunama ir lietuvių kalba. Jos kaina \$2.50. Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Apsimoka skelbtis dien DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiemis prieinamos.

MARJA NORIEKIENE VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTIŅIAI I LIETUVĄ

Labai pagėdaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlyje. 2008 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. TEL. — WA 5-2757

HEATING AIR CONDITIONING D. ŽUKAUSKAS 4444 S. Western Avenue Tel. — VI 7-3447

PLUMBING

Vonių, virtuvės sėnkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 6 val. vak. SERAPINAS — 778-0205

FRANK'S TV and RADIO, INC. 220 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 4-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas namas — 5 kamb. ir uždaras porčius. Arti 60-os ir Knox Ave. Skambinti 585-3051

ISNUOM. Brighton Parke 4 kamb. butas 2-me aukšte. Pečiūm apšildomas. Pageidaujama rimta vedusių pora. Susitarimui skambinti po 5 val. vak. — 847-3677.

IEŠKO NUOMOTOJŲ

Vidurinio amžiaus dirbančių porai yra greitai reikalingas švarus, nepadidelis butelis Marquette Parke apylinkėse. Su baldais ar be baldų, ne rūšyje. Skambinti vakarais: 433-3992. Neatsiliepus — 778-2257

DEMESIO!

Du studentai kruopščiai, tvarkingai ir pigiai atlieka visokius dažymo darbus. Tomas 325-6489.

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir sudėdus naujus pečius. Pigiai išvalau tapetų atlyginus ir perdirbu dėti dujų šildymo šildytuvus. Kreiptis — A. BANYNS — tel. 447-8806

COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTIŅIAI I LIETUVĄ

535 S. Halsted St. Chicago, Ill. 60606 1501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel.: 925-2737 — 254-3320

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-9654

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūšy. Dažau. Zigmas, tel. 776-0832 po 6 v. vak.

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV

Spalvotos ir Paprastos Radijal Stereo ir oro valstyval PARDAVIMAS ir TAISYMAS MIGLINAS TV 2346 W. 69th St., tel. 776-1486

VALOME

Plusname ir valkuojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda Jan 35 m. tarpanje New Jersey New York ir Connecticut lietuviškai kas savaitę nuo 5 iki 6 val. popiet. W. V. D. Stotes New York (1928 tel. AM 6 97:1 nos FM)

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprada. TELEF. — WA 5-8063

SIUNTIŅIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5890

A. VILIMAS MOVING

Apraustas porinastymas Įvairių sistemų 823 WEST 84th PLACE Tel. — Frontier 6-1882

REAL ESTATE

Palos Hills — By owner. 3 yr. old, 3 bedroom bi-level. Central air cond., dishwasher, finished recreation room, screened porch. Fenced yard. 76 x 133' lot. Low 60's. Call 598-7019

2 bedroom brick bungalow. Excellent condition. Nr. 56 & Lawndale. St. Turibus parish. Upper 30's. 585-6403

Queen of the Universe parap. apyl. 74 ir Central Park Ave. parduodamas 4 miegamųjų mūr. namas. 1 1/2 vonios, pusiau įrengtas šeimos kamb. Skambinti po 5 v. v. 436-3498

6 kamb. mūr. "face-brick ranch" namas. 3 miegamieji, didelės rūbės. Klimai, užuolaidos įrengtas rūšys; Seimos kamb. Ažuolo papuošimai. Radijo — "intercom". Centr. oro vėsinimas. 2 maš. garažas. Aptvertas kiemas. 86-os ir Sacramento apyl. "Mid 40's". Skambinti savininkui tel. 434-7580

BY OWNER 4700 West, 8500 South Brick raised ranch. 3 bedrm. Central air cond. Brk. garage with automatic door opener, side drive & patio. Semi-finished basement with bar and stools. Professionally remodeled kitchen & bath. New wall to wall carpeting throughout. Many extras. Mid 50's 582-1242

Pastovūs namai Marquette Parke

2 butų moderniai įrengtas namas už Kedzie, šalimai parko. Virš \$4,000.00 pajamų. Kainuoja \$30,000.00

4 butų mūras prie Marla High. Naujas dujų šildymas, nauja elektra. 3 auto mūro garažas. \$44,900.00

2 butų po 6 kamb. liuksus 6 metų mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. Įrengtas beismantas. Arti 71 ir California. \$55,000.00.

6 kamb. didelis mūro namas. Naujas dujų šildymas. Garažas. Tuoj galima užimti. \$20,900.00.

Platus lotas arti Sv. Kryžiaus ligoninės. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71 Street Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Parduavimas — Valdymas Draudimai — Income Tax Notaratas — Vertimai

BELL REALTY J. BAČEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

BUD'S REAL ESTATE

PERKŠIT — PARDUOSIT NUOMOSIT ĮVAIRŲS DRAUDIMAI Maloniai jums patarnaus BALYS BUDRAITIS

4309 Archer Ave. — 254-5331

155th & Archer Ave. — 257-8961

8029 So. Harlem Ave. — 598-3290

M. A. SIKKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4259 So. Maplewood. tel. 254-7480

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax 2951 W. 63rd St. 436-7678

DEMESIO!

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ? Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visu luomui atstovams turėti gražias vizitines kortele. Kreipkitės į "Drango" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

HELP WANTED — VYRAI

NEW PLANT OPENING — needs furniture assemblers, packers and general plant workers. Excellent working conditions.

S K PRODUCTS CORP. 5000 West 123rd St., Alsip, Ill. PHONE 371-7100

MACHINISTS

Experience necessary on Lathe Mill and Blanchard grinders. Day or night shift. Apply in person — CERST MACHINE COMPANY 840 Industrial Dr., Elmhurst, Ill. Phone — 279-2994

HELP WANTED — MOTERYS

SECRETARY, LAW OFFICE

Intelligent person possessing high degree of secretarial skills, needed in growing law firm. Position entails full secretarial duties and related admin. resp. for partner. Ex Sal. 346-7404

Waitresses Wanted

Day and night. 80 seat snack shop. Some experience necessary. 433 Main St., Glen Ellyn, Illinois PHONE — 469-8050

P.M. SUPERVISOR FOR NILES NURSING FACILITY

L.P.N. \$5.50 an hr. and up R.N.'s \$12,000 a year with experience. Call Mrs. Quinn 8 to 4 — Monday thru Friday — 967-7000.

VYRAI IR MOTERYS

SHORT ORDER COOKS WAITER & WAITRESSES

Denny's is now interviewing for the above positions at our Rolling Meadows, unit. Enjoy top pay, profit sharing, free insurance, paid vacations and other benefits. Full and part time positions are available for waiters/waitresses. Full and part time positions are also available for short order cooks. Please apply in person immediately, no phone calls please.

DENNY'S, 2905 Algonquin Rolling Meadows, Ill.

PARDAVIMUI

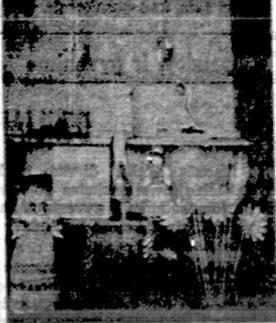
ISPARDAVIMAS POKINIŲ IR PLUNKSNINIŲ

Geriausi importuoti iš Vak. Vokietijos impilai; ir plunksnos importuotos iš Lenkijos.

PALATINE DRAPERY

1326 No. Milwaukee Avenue 4241 So. Archer Avenue Skambinti — 276-6260

ISIGYKITE DABAR

Medžio ir keramikos rankdarbių galima gauti "Drango" administracijoje. Yra gražių dvanų įvairioms progoms. Prie progos apsilankykite ir matysite, kad kainos yra prieinamos. Galit gauti mažų lietuviškų vėlavėlių ir kortelių visoms progoms. Aplankykite "Drango", 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill., 60629.

Perskaite "Drango", duokite kitiems pasiskaityti.

Rytų Vokietijos kalėdinis Baurzene, kuriame daug poitinių kalinių. Kietas režimas. Kaliniai kalami 3-4 val. ryto. Jie gauna per dieną tik 300 gramų duonos. Nėra matracų — tik vieną pioną antklodę gauna užsikoti, tą pačią žiemos metu ir vasarą. Vak. Vokietijos spauda skeepia, kad šiuo metu R. Vokietijoje esą 7000 politinių kalinių.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

MINEJIMAI

LB apylinkė nebeturėdama prielaimų patalpų, kai kuriuos svarbesnius įvykius pamini vien bažnyčioje. Taip birželio 20 d. buvo atliktos Mišios už iš-tremtuosius ir Sibire žuvusius lietuvius. Kun. J. Zvirblis priminė per pamokslą žiauriuosius komunistų persekiojimus ir žudymus. Baniukaičiai, Treškaitė ir Zygaite padėjo raudonų rožių puokštes su juostomis ant atoriaus prie greta stovinčios Lietuvos gedulo vėliavos. Bažn. choro giesmės labai tiko tai dienai. Viską tvarkė kult. vadovas Jonas Bartaška. Tą pačią dieną kleb. A. Bernotui leidas, buvo renkamos aukos per visas Mišias pavergtai Lietuvos K. Bažnyčiai padėti. Parapičiai suaukojo 345 dol., kuriuos parapijos tarybos narys persiuntė: LJKS.

Lietuvių vyskupų paragentas, gegužės 16 d. kun. J. Zvirblis atnašavo šv. Mišias ir nupasa-kojo Lietuvos Katalikų provin-cijos atkūrimo 50 metų sukak-ties praeitį ir reikšmę, besikei-čiant valstybių sienoms.

Ypatinai gražiai liepos 4 d. bažnyčioje buvo atšvęsta Ame-rikos 200 metų sukaktis. Pamal-dos pradėtos su JAV himnu ir baigtos su "O Gražioji Ameri-ka", o vidury Mišių giedotos kitos lietuviškos giesmės. Kun. J. Zvirblis pamokslė išklė šio de-mokratinio krašto begalinę rėšk-mę, ginant žmogaus asmenines laisves, kurių dėka mes galime išlaikyti savo lietuvių kultūrą, kai tuo tarpu tėvynėje tautie-čiai tebėra persekiojami. Ypa-tinai gražiai pasirodė lietuvių bažn. choras, vedamas vargoni-ninkės A. Kamsickaitės, kuri net himno ir giesmių tekstus paruošė spausdinimui. Išidėmė-tina, kad klebonas A. Bernotas pakeitė angliškųjų Mišių laiką vasarai, o liet. pamaldų laikas paslėgta tas pats — 12 valandų.

REMIJA ZAPARACKĄ

Kai LB krašto valdyba pasi-sakė remianti žinomą liet. org. ve-kėją inž. A. Zaparacką, tai Gr. Rapidsse buvo sudarytas jam padėti komitetas iš pirm. dr. S. K. Balio, inž. V. Jonaičio, sekr. P. Turūtos; narių: F. Šimukė-naitės ir V. Pavonienės. Per 2 sa-vaiteis jie penkiais sąrašais su-rinko ir pasiuntė jo fondui 511 dolerių. Be to, trys asmenys dar asmeniškai pasiuntė 160 dol. Pa-žymėtina, jog du lietuviai auko-jo po 100 dol., du — po 50 dol., vienas — 30 dol., vienas — 25 dol., penki — po 20 dol., vienuo-lika — po 10 dol., septyniolika — po 5 dol. Kiti po mažiau. Žo-džiu, Gr. Rp. lietuviai labai dos-niai prisidėjo jam linkint laimėti rugpjūčio 3 d. pirminius ir lap-kričio 3 d. paskutiniuosius bal-savimus.

RENKA PROKUROŲ

Šv. Petro-Povilo parapijos narys D. G. Kamsickas - Kamm, kuris yra apskr. prokuroro padė-jėjas, dabar kandidatoja į Kento apskr. prokurorus. Kamm yra

seniau atvykusių lietuvių šeimos sūnus, aktyviai dalyvavęs visuomeniniame gyvenime ir lankyda-vo liet. Mišias. Jis mėsėte ir a-pylinkėje žinomas kaip sąžini-n-gas pareiingas ir puikiai ginaš piliečių bei viešasias teises. Rei-kia manyti, kad gal visi parapie-čiai ir artimesnių apylinkių gy-ventojai balsuos už jį per rug-pjūčio 3 d. pirminius rinkimus.

MOKSLO ATZALYNAS

Siemet lietuvių bendruomenė vėl praturtėjo jaunais mokslo daigais. Mich. un-tą Ann Arbo-re B. Kuslikis baigė chemijos mokslus labai gerais pažymiais, gaudamas B. Sc. laipsnį ir, kaip girdėti, bando patekti į medi-cinos mokyklą. Jo brolis Algis irgi vežasi — po vienerių metų irgi baigs tą universitetą.

Daina K. Puodžiūnaitė bir-želio mėn. baigė Mich. valst. u-to humanitarinę kolegiją Lansinge, specializavosi anglų kalboje ir gavo bakalaurės laipsnį. Anks-čiau ji atliko stud. mokytojos praktiką vienoj Pietvakarinio Michigano gimnazijoje. Lietuviai džiaugtųsi, jei Daina įsikurtų čia dirbti, nes ji buvo puiki tauti-nių šokių šokėja ir jaurimo or-ganizatorė. Jos sesutė Rima už-baigė priešpaskutinę gimn. kla-sę, būdama garbės sąrašuose.

L. Treškaitė baigė gimnaziją ir per pastaruosius kelerius me-tus labai aktyviai dalyvavo mies-to ir rajono Junior Achievement organizacijoj, pirmininkaudama, General Motor b-vė, įvertindama jos studijų išdavas, pasiūlė jai stipendiją mokytis korporaci-jos kolegijoj. Jos brolis Jonas dabar pirmininkauja miesto J. A. grupei.

Jonas Pakalnis, pernai baigęs pedagoginius mokslus GVS ko-legijoj jau siemet mokytojauja ir pažadėjo prisidėti patarnavi-mais organizuojant lietuvių sky-rių Gr. Rp. miesto muziejuje.

Choristė N. Girgimaitė-Maho-nay, auginama savo šeimą, už-baigė GVS kolegiją ir jau dirba apskr. socialinio aprūpinimo į-staigoje. Jos sesutė Zita Wasau, irgi choristė, auginama savo šeimą, irgi artėja kolegijoj prie adm. - buhalterės mokslų užbai-gimo.

Antanas ir Donatas Astrai, buvę marinai, sukūrė savo sei-mas ir jau įžengė į paskutinius, t. y. ketvirtuosius metus kole-gijose, bestudijuodami adminis-tracinėms profesijoms.

JONINĖS

Birželio 26 d. Baniukaičių-Trešk-kių pamiškėje LB apylinkė pra-vedė Joninių paminėjimą. Po pasivalšinimų vakarą pradėjo

pirm. V. Jonaitis, trumpai pri-mindamas senąsias lietuvių tra-dicijas, o toliau valdybos narė Asta Banionytė-Conner smul-kiau nupasakojo įveirus Joninių papročius ir jų tikėtąją reikš-mę. Apie 80 svečių labai atydziai išklausė jos skaitymo ir aiški-nimų, kuriuos užbaigė su atitin-kama daina. Didelį laužą užkū-rė seniausias Jonas Rauba su pagalba dviejų Jonukų. Vėl nuo-širdžiai ir gražiai padainuota. Pirm. V. Jonaitis su J. Bertaška ir S. Ivanausku pravedė bent kelis traukimus. Ed. Baniukaičis vežiojo su traktorium jaunimą po mišką, kiti žaidė tinklinį, o V. Baniukaičio įtaisyti garsiakalbiai skardino plokšteles. Bu-vo svečių iš Chicagos, domėjosi Joninėm Astos vyras, kuris yra Michigane jau pagarsėjęs apjū-nkos taršos apgynimo advokatas. Baniukaičių šeimai priklauso di-delė padėka už jų svetingumą ir visus patarnavimus.

PATVARUSIS CEORAS

Tenka džiaugtis, kad nauja-kurių ir senųjų lietuvių dėka bažnytinis choras išlaikė dau-giau 20 metų ir dabar kas sek-madienį praturtina Letuvių pa-maldas. Svarbesnių švenčių ir minėjimų proga prie jo prisijun-gia ir toliau gyveną lietuviai, nuoširdžiai globojami - mokomi lietuviškų Mišių vargonininkės. Kas domu, kad šio choro var-das pasiekė ir diecezijos tary-bas.

Netikėtai kun. Ed. Comer kreipėsi raštu į parap. tarybos nari, prašydamas pagalbos, kad lie-tuvių choras prisijungtų prie viso Michigano katalikų vetera-nų organizuojamų Mišių lauke, Indian River mieste, per liepos 4-tos minėjimą, nes, esą, jie žina choro pajėgumą. Pasitarus su sen. Ivanausku teko nuo to at-sisakyti dėl kelių priežasčių. Vargonininkės A. Kamsickaitės, repeticijų dėka, padedant anks-čiau seniūniui P. Turūtai, o dabar — sen. S. Ivanausku, cho-ras duoda gilų religinį, tautinį ir kultūrinį įnašą į lietuvių ben-druomenę ir parapijos gyveni-mą. Visi jam linki ir toliau tokio pat darnaus pasisekimo. K. A.

Demokratų prezidentinis kandida-tas Jimmy Carter ir jo žmona Ro-salynn. Tikisi laimėti šių metų prezidentinius rinkimus

Mylimai motinai

A. + A. SOFIJAI DUNDURIENEI mirus, dukterį LINĄ SLABOKIENE ir jos vyrą STASĮ, sūnų JONĄ DUNDURĄ ir jo šeimą liūdesio valandoj nuoširdžiai užjaučiame.

Valerija, Kostas ir Giedrė Čepaičiai
Bronė ir Viktoras Motušiai

ISTEIGTOS STIPENDIJOS

Popiežiaus Pauliaus VI inic-iatyva yra isteigtas specialus fondas, kurio lėšomis bus fi-ransuojamos trys mokslo sti-pendijos keturiem jauniem stu-dentam iš įvairių Trečiojo Pa-saulio kraštų, norintiems pasito-bulinti Torino tarpautiniame technikos institute. Mokslo sti-pendijos yra pavadintos trijų svarbių popiežiškųjų enciklikų vardais. — Mater et Magistra, Pacem in Terris ir Populorum Progressio. Stipendijų fondas veiks popiežiškosios komisijos "Iustitia et Pax" žinioje. Ši ko-misija taip pat parinks stipen-

dijai gauti kandidatus. Tarp-tautinį technikos institutą To-rine 1966 metais isteigė Tarp-tautinis darbo biuras. Defini-ties metų laikotarpyje instituto kursas baigė daugiau negu trys šimstančiai jaunuolių dauguo-moje iš ūkiniai besivystančių kraštų.

— Geras humoras yra stiprin-mas's vaistas protui ir kūnui. Tą antidotą prieš nerimą ir prėbė-g-tą nuotalką. Tą patį vers'o laimikis. Jis patraukia ir išleiko draugas. Pragiedrina žmogaus suaukenybes. Tai tiesus kelias į skaidrą ir pasi-tenkinimą.

Greenville Kleiser

Vienerių Metų Mirties Sukaktis A. A. Valė Marija Jokubauskienė žiliūtė

Liūdesdami minime a. a. Valės Marijos Jokubauskienės vienerių metų mirties sukaktį. Šv. Mišios bus atnašaujamos: rugpjūčio mėn. d. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, 7 val. ryto; rugpjū-čio mėn. 7 d. T. T. Jėzuitų koplyčioje, 8 val. ryto; rugpjūčio mėn. 7 d. T. T. Marijonų koplyčioje, 4545 West 63rd Street, 10 val. ryto. Pastarąsias šv. Mišias atnašaus kun. J. Vaškas, M.I.C.

Po pamaldų 11 val. 30 min. bus šventinamas paminklas Šv. Kazi-miero kapinėse, 8 blokas, 62 sekcija.

Sv. Mišių metu giedos solistas Stasys Baras ir jam akompanuos muzikas A. Vasaitis.

Sios liūdnos sukakties proga prašome gimines, draugus ir pažis-tamus dalyvauti pamaldose ir paminklo šventinimo apeigose, kartu prisiminti jos šviesią asmenybę ir pasimeisti, prašant Dievo galles-tingumo Valės Marijos sielai.

Taip pat prašome prisiminti maldoje Valės tėvelio A. A. JONU ŽILIAUS sielą, kurio žemiškėji palaukai buvo perkelti iš Stamford, Conn. kapinių ir palaidoti šalia Valės.

Gilame liūdesyje prisimename Valę, kuri, pati kentėdama, stipri-no šeimos ir draugų dvasią.

Tarp daiktų, kuriuos velionė brangino, esame radę šią poetinę iškarpą:

*Kai mano žemiškoji būtis pasibaigs,
Vietoj puikiausių rožių
Mielesnė man būtų viena maža gėlė,
Nusikinta brangaus draugo sode.*

*Aš laukiu šilto žodžio dabar!
Parodyk man dabar bičiuliško nuoširdumo.
Tai man bus maloniau, negu pagyros,
Kurios mane garbintų, mano gyvybei užgesus.*

Mus ramina mintis, kad jos draugų meilė ir užuojauta jai buvo nuoširdžiai suteikta tada, kada ji jautrios paramos daugiausia buvo reikalinga.

Gilame liūdesyje pasiliekame: Vyras, dukterė ir sūnus su šeimomis, pusbroliai ir pusseserės su šeimomis, vyro broliai ir kiti giminės.

Brangiai motinai

A. + A. ANELEI ŠOLIONIENEI mirus.

VYTAUTUI ŠOLIŪNUI, jo šeimai ir visiems artimiesiems reiškiam gilią užuojautą ir kartu liūdimę.

M. ir J. Jakaičiai, R. ir B. Kronai
V. ir M. Umbrasai, I. ir B. Navickai
K. ir J. Laukaičiai, V. ir A. Kamantai
D. ir G. Varnaičiai, R. ir M. Burbai
L. ir R. Šarauskai, A. ir S. Breimeriai
R. ir J. Aleksišūnai, K. ir J. Čiūnėliai
R. ir J. Mozoliauskai

Ilgametį nepriklausomos Lietuvos ir išėivijos sportininką

BRONIŲ KETURAKJ,

netekus brangaus brolio kunigo ALFONSO Lietuvoje, giliai užjaučia ir liūdi

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga

A. + A. PETRUI MINGĖLAI mirus,

jo brolių VLADĄ MINGELĄ su žmona LIDIJĄ ir seserį JUZĘ SINKŲ su vyru VYTAUTU, taip pat liūdin-čius gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjau-čiame.

Ona ir Juozas Briedžiai

A. + A. DOROTHY C. KIKILAS

PAGAL TVEVUS PELIKSA

Gyveno Chicago, Illinois.
Mirė rugpjūčio 3 d., 1976 m., 8:30 val. ryto, sulaukus 7 metų amžiaus.
Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko didelėme nuliūdimė vyras Aleksandras, 2 sūnūs: Aleksandras ir J. Mas, brolis Jonas Peikra su žmona Dolores ir šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Beverly Ridge koplyčioje, 10415 So. Kedzie Avenue. Laidotuvės įvyks penktadienį, rugpjūčio 6 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Queen of Martyrs parap. bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą, po paaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažis-tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde: Vyras, sūnūs, brolis ir kiti giminės.

Dėl informacijų skambinti tel. PR 9-4411.

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktoriai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TEVAS IR SŪNUS
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS:
2533 West 71st St. Tel. Grovenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-9
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNISKOS KOPLYCIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Laidotuvių Direktoriai

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Vrginia 7-6632
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1218
11020 Southwest Highway, Palos Hills Ill. Tel. 974-4110

PETRAS BIELIONAS
4848 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1133-39

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Dr. Petras Kisielius**, Ateitininkų federacijos vadovas, penktadienį išvyksta į Philadelphia dalyvauti Eucharistinio kongreso lietuvių dalies išklmėse ir šį šeštadienį įvykstančiame Ateitininkų sendraugių sąjungos suvažiavime. Grįš sekmadienio vakare.

× **Jaunimo centras** šią vasarą atidarytas kiekvieną dieną, nes vyksta taut. šokių grupių repetitijos ir lankosi nemažai svečių iš kitur. Naujovė ir ta, kad šią vasarą Jaunimo centre yra išstatyta eilės lietuvių dailininkų kūrinių paroda. Parodą galima vakarais ne tik apžiūrėti, bet taip pat dovanojosi nusipirkti ir paveikslus. Kavinė lankytojams yra atidaryta kiekvieną sekmadienį.

× **Nauji mokiniai** į Chicago's Aukšt. lit. mokyklą bus priimami rugsėjo 11 d. 10 val. ryto Jaunimo centre.

× **Kun. dr. Kęstutis Trimakas**, "Ateities" vyr. redaktorius, išvyko į tarptautinį Eucharistinį kongresą Philadelphiaje, kur sakys pamokslą. Rugpjūtio 7 d. dalyvaus Ateitininkų sendraugių suvažiavime.

× **Šv. M. M. Gimimo** parap. šv. Vardo d. ja. šį sekmadienį bendrai priims šv. komuniją 8 v. r. šv. Mišių metu. Po to pusryčiai ir draugijos trumpas susirinkimas mūsų parapijos salėje. Kviečiame parapijos vyrus įsirašyti į šią katalikišką draugiją!

× **Patikslinimas** Liepos 29 d. "Draugo" korespondencijoje "Saulių pastogėje" yra sakinyas: "Rinktinės vadovybė labai atsiprašo svečių dėl tuo laiku prakturusios šaldymo sistemos". Vietoj žodžio prakuriosios, turėjo būt. — pakrikusios.

× **Antanas Makaras**, šiuo metu gyvenančias Hot Springs, Ark., lankėsi Chicagoje ir ta proga aplankė "Draugą", kur pasidalino išpužiais apie Hot Springs lietuvių gyvenimą ir veiklą.

× **Stasys Stembrus**, Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 7 dolerių auką. Ačiū.

× **Omahos lietuvių moterų klubas**, sumanių vadovių vadovaujamas, dažnai paremia lietuviškus reikalus. Klubas vadovės taip pat nepemiršta paremti ir lietuviškąją spaudą. Neseniai atsiuntė "Draugui" 15 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Antanas Orntas**, Oak Lawn, Ill., mums atsiuntė laišką, kuriame išreiškė savo pasitenkinimą "Draugu", atnaujino prenumeratą ir pridėjo auką. Dėkui.

× **Aukų "Draugui"** atsiuntė: 4 dol. — M. Bajorinas; po 2 dol. Liudas Ančerys, Juozas Genčius. Ačiū.

× **Ona Ankus**, Chicago, Ill., mums atsiuntė malonų laišką ir auką spaudai stiprinti. Tariaime malonų ačiū.

× **Penktosios Tautinių šokių šventės** bilietai yra išparduoti. Bilietai užsakyti Marčiniuose turi būti atsiimti iki rugp. 10 dienos 6-os valandos vak. Neatsiimti bilietai bus parduoti kitiems. Komitetas atsiprašo visus, kuriems nebeliko bilietų. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priėmiamas nuosimčiai.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× **Richardas Vidutis**, kaip praneša Minnesotos universiteto Imigracijos istorijos tyrimų centras, St. Paul Minn., šiemet dėstys kursą apie lietuvių pabėgėlių spaudą — ekumeniškumą kaip kultūrinį pagrindą pokarinės Vokietijos pabėgėlių stovyklose. R. Vidutis yra baigęs Indianos universitetą, Bloomington, Ind., ir baigia ruošti tautosakos institute daktaro laipsniui gauti tezę.

× **Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos** politinė sekcija pradėjo veikti. Algis Čepas rūpinasi šia sritimi ir yra išleidęs politinį aplinkraštį "Gedimino Stulpai". Jame yra išdėstyta PL JS politinės veiklos planas bei žinios iš kitų kraštų politinės veiklos.

× **Muzikologas J. Žilevičius**, Riemann Musiklexikon bendradarbis, paskutinėmis dienomis gavo paskutinį tomą (L — Z), kuriame yra daug lietuvių muzikų biografijų.

× **Kun. dr. Viktoras Pavalkis**, šv. Jono Krikštytojo parapijos Milpite, Calif. klebonas, mums atsiuntė malonų laišką, pratęsė prenumeratą ir paskyrė 50 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Jį skelbiame "Draugo" Garbės prenumeratorium. Už didelę paramą nuoširdžiai dėkojame.

× **Autobusas** į Mokytojų ir stud. savaitę išėina rugp. 8 d. 9 val. ryto nuo Jaunimo centro. Grįžta rugp. 15 d. apie 6 v. v. prie Jaunimo centro.

CHICAGOS ŽINIOS

VIS MARQUETTE PARKAS

Rugp. 31 d. JAV apylinkės teismas praves apklausinėjimus, ar Chicago's miestas buvo sudaręs pakankamą apsaugą maršuojančioms Marquette Parko liepos 17 d., kada buvo sužeisti 32 žmonės, pusę jų policininkai. King sąjūdžio negrai kaltina, kad kai kurie policininkai neišsistengė saugoti, kad maršuojuojai nebūtų apmėtyti.

ALGOS KOLEGIJOSE

Chicago's miesto kolegijų patikėtiniai nutarė mokyklų vadovams duoti po 3,000 dol. metams priedo, jei jie gyvens mieste. Administracijos tarnautojams pakeliami atlyginimai nuo 1,500 iki 3000 dol. metams. Higžekutyvo vicekancleris D. W. Hilldabar metams gaus 42,900 dol.

BRANGSTA APDRAUDA

Kemper apdraudos bendrovė kelia namų draudimo kainą apie 20 procentų.

RAGINA TARTIS

Negrų advokatas E. Duke Mc Neil spaudos konferencijoje ragino, kad negrų ir Marquette Parko baltųjų atstovai pradėtų pasitarimus, saugantis, kad ateityje neprasiveržtų rasiniai susidūrimai.

AUDROS PASKOLA

Lemonto ir Evergreen Parko gyventojai, nukentėję birželio 13 d. potvyniuose ir uragane, gali gauti žemu procentu federalines paskolas. Paskutinė data — rugp. 19 d.

SUNKI NELAIMĖ

Penkerių metų berniukas A. Smith, radęs tėvo šautuvą, peršovė savo seserį 9 m. Nelaimė įvyko pirmadienį šeimos bute, 5340 W. Madison, Chicagoje.

SIENLIGĖ

Siemet šienligė būsianti lengvesnė, nes dėl sauso oro mažiau paaugo žolės (ragweed), duodančios dulkes, kurios sukelia šienligę. Ji jau prasidės už kokios savaitės.

New Yorko tautinių šokių grupė "Tryptinis". Vadovė Jadvyga Matulaitienė, akordeonistas Ant. Razgaitis.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ISLYDEJOME Į DETROITĄ

Stasė ir Antanas Tumosai išsikelia į Detroitą, kur gyvena jų dukra su šeima. Tumosai buvo nuosirdūs ir nenuilstantys Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos seserų darbų rėmėjai, ilgamečiai valdybos nariai, veiklos skatintojai, planuotojai ir kantrūs darbininkai. Juos tad išleisti ir palinkėti laimės susirinko dabartinė ir ankstesnių metų Putnamo seselių rėmėjų valdyba ir asmenys, dirbę organizacijoje kartu su Tumosais, Želbėnė, Bičiūnienė. Įteikta ir simbolinė dovana — inž. Šilkaičio sukurtas kopyltstulpis.

Pirm. Marija Remienė visų vardu apgailestavo, kad Tumosai išvažiuoja ir palinkėjo įkurti stiprų seselių darbų rėmėjų skyrių Detroito.

Ta proga buvo pasveikintos ir Onos, jų vardo dienos proga — Gradinskienė, Norvilienė, Vencloviėnė, Bičiūnienė. Susirinkusiems buvo pakartotinai primintas ankstesnis rėmėjų nuotaras melstis, kad būtų naujų pašaukimų vienuolynų, nes darbo daug, o darbininkų mažai. Siūlyta sukabėti Tėve mūsų. Nutarimas padarytas šį pavasarį viešint ses. Margaritai Chicagoje.

Sasė Tumosienė nuoširdžiai padėkojo visiems už dėmesį ir linkėjo dvasiškai augti stiprėti, gilėti tikėjimu, artėjant į Dievą, į kurį mes einam įvairiais keliais ir įvairiais būdais.

Išleistuvės vyko Danutės Augienės namuose. **Dalyvė**

STANDARD FEDERAL TAUPYMO BENDROVĖ DAR PADIDĖJO

Zinoma taupymo ir skolinimo Standard Federal bendrovė, kurios centrinė būstinė yra 4192 So. Archer Ave., dar padidėjo savo apimtimi. Nuo liepos 31 d. į šią bendrovę buvo įjungta First Federal Savings and Loan Association bankas Aurora, Ill., kaip praneša Standard Federal bendrovės prezidentas Justinas Mackevičius, Jr., Auroros ir Boulder Hill skyriai dabar jau veiks šios bendrovės vardu. Jų vadovu paskirtas John F. Clorus, 37 metus dirbęs Standard Federal bendrovėje.

Lietuvių Tautinių šokių šventės registracijos ir rinkvynių komisija. Iš kairės: Nijolė Diminskytė, Vanda Alekšienė, pirmininkė Joana Krutlienė ir LMF Chicago's klubo pirm. M. Marcinkevičienė. Nuotr. V. Jasinevičiūnas

kaip vyresnysis viceprezidentas.

J. Mackevičius savo klientams pabrėžia, kad toks bankų sujungimas bus naudingas ne tik pačioms bendrovėms, bet ir jų nariams. Standard Federal patirtis taupymo ir skolinimo reikaluose yra didelė. Ji gali būti pritaikyta, vadovaujant šiuo metu jau penkiems skyriams, prie kurių bus tuoj prijungtas ir šeštasis, būtent Garfield Ridge rajono viena bendrovė.

Reikia prisiminti, kad Standard Federal taupymo ir skolinimo bendrovę pradėjo velionis Justinas Mackewich, Sr., su grupe kitų narių 1909 m., vienos bažnyčios rūsyje atidarydamas bankelį su 1280 dol. Dabar bankas išaugo iki 330 milijonų bendros apyvartos ir turi

Amerikos garsumis plaukikas John Naber, keturių medalių laimėtojas. Nuotr. R. Gaškos

rezervų daugiau kaip 22 milijonus dolerių. Taiji jo veikla ir patikimumas jau yra žinomas visiems nariams ir klientams. —B.

PASISEKES L. B. LINKSMAVAKARIS

Liepos 31 d. buvo vėsesnė ir gaivi. Union Pier vasarotojai rikiavosi į paplūdimį, gaivintis ežero bangomis. Vidurdienį apie 2 val. gausiai rinkosi vasarotojai į Lietuvių namus, kur laukė paruošti skanūs pietūs ir gaivinantieji gėrimai. Pavakary privažiavo iš arti ir toli svečių į LB Mar

quette Parko apylinkės suruošta gegužinė — linksma vakarį.

Apie 8 val. vak., Ažuolo Stelmoko orkestrui grojant, prasidėjo šokiai. Tiek prigužėjo svečių, kad pasidarė spūstis. LB Marquette Parko apylinkės pirm. Petras Andreika pasveikines svečius, dėkojo už tokių gausų atsilankymą. Jis priminė ir artėjančią tautinių šokių šventę, kuri įvyks rugsėjo 5 d. Chicagoje, pabrėždamas, kad šio pobūvio pelnas skiriamas tautinių šokių šventei paremti. Buvo įruoštas laimės šulinys, kurį svečiai per valandą išsėmė iki dugno. Svečiai visus užkandžius išpirko, gėrimus išgėrė gražiai pabendraudami ir padainuodami.

J. Kaunas PENSININKŲ ISVYKA

Chicago's Lietuvių Pensininkų sąjungos išvyka į gamtą — K. Balčiūno sodyba — Lemonte, suruošta liepos 29 d.

Valdybos narys socialiniam reikalams K. Karazija, suorganizavęs didelį būrį pensininkų ir parūpinęs, kartu, su vice p. J. Skeiviu didelį Greyhound autobusą, apie 11 val., nuo Gage parko Fieldhouse, pripildęs pilną autobusą, išlydėjo į minėtą sodybą išskylauti.

Netrukus atsiradome vaismedžių pavėsy, kur A. Balčiūnas jau belaukia savo draugų ir svečių. Radome automobiliais atvažiuosius ir daugiau pensininkų, jų tarpe sąjungos pirm. St. Vanagūna, A. ir M. Pakelti, T. Jokubauskienė, K. ir S. Januskas, J. Gabrj, J. Blažj ir kitus.

Besibaigiant užkandžiams, pirmininkas St. Vanagūnas pasveikino dalyvius, padėkojo šeiminiškiui ir vyriausiam organizatoriui K. Karazijai už šios išvykos suorganizavimą. Sąjungos vicepirmininkas J. Skeivys pasveikines susirinkusius ir pakalbėjęs apie lietuvių pensininkų sąjungos reikšmę, pranešė, kad šios kelionės pusė išlaidų padengė Chicago's vadovybė. **Juozas Skelvyas**

BAŽNYČIA IR ŽMOGUS

Bažnyčia visur kovoja už tai, kad pavienis žmogus ir žmonių bendruomenė galėtų gyventi ir vystytis tikrai humaniškoje ir krikščioniškoje sąlygoje, kad individas būtų žmogus pilna to žodžio prasme su visomis jo teisėmis ir prievolėmis, — pažymėjo popiežius Paulius VI, Vatikanė priimdamas naujojo Ekvadoro ambasadoriaus skiriamuosius raštus. Vykdydama savo tiesioginę misiją, Bažnyčia nesiekia žemiškos valdžios ar medžiaginių gėrybių. Jai rūpi žmogaus likimas, jį dalijasi žmogaus vargais ir rūpesčiais, siekdama vieno tikslo — jo dvasinės ir medžiaginės gerovės. Siekdama šio tikslo bažnyčia skelbia, jog žmogaus orumas yra neliečiamas, kad turi būti gerbiamas žmogaus teisės, apsaugotos jo laisvės.

TRYPTINIS ŠOKS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEJE

Perskaite vardą daugelis pagalvosite, kad Penktajai taut. šokių šventei besiruošdama, New Yorkas įsteigė naują taut. šokių grupę. Taip nėra. Tai tas pats sambūris, gyvuojęs 26-rius metus, vadindavęs New Yorko tautinių šokių grupę, 1976 m. vasario 15 d. perkrikštytas į New Yorko Tautinių šokių ansamblį "Tryptinį". Patogumo dėlei, net ir minėdamas dabartinio ansamblio praeitį, visur "Tryptiniu" vadinasiu.

Tryptinis buvo įsteigtas 1950 m. rudenį Maironio lituanistinėj mokykloje Brooklyne. Steigėjai — Jadvyga Matulaitienė, Marija Žukauskienė ir Romualdas Kisielius.

Tryptinis kasmet atlieka programą Vasario 16-sios minėjimų metu New Yorke. Šoka ir kituose New Yorko lietuvių ruošiamuose minėjimuose, koncertuose. Ypatingomis progomis šoko Philadelphiajį, Port Jefferson, N. Y., Bridgeporte, Conn., Hartforde, Conn., Stamford, Conn. Sveitintautiškas kasmet šoka universitetų festivaliuose, New Yorko miesto tarptautiniuose renginiuose ir kitomis progomis. Ansamblis dalyvavo visose keturiose tautinių šokių šventėse Chicagoje. Dvidešimt šešerių gyvavimo metų laikė išmokyti net 62 tautiniai šokiai. Iš viso šokta 230 kartų.

Naudodamasis Apreiškimo parapijos klebono kun. Pr. Raugalo (ir prieš jį buvusį kitų klebonų) teikiamomis geromis patalpomis, ansamblis nuolat repetuoja. Kandidatų į šokėjus ir šokėjų niekada netrūksta. Dauguma jaunųjų ansamblyje lieka po kelius metus. Tik nuolatinio akordeonisto klausimas lieka keblusnis, bet ir jis šiaip taip išsprendžiamas.

Šiuo metu Tryptinyje dalyvauja 64 žmonės: 34 šokėjos, 28 šokėjai (ju amžius — nuo 13-kos iki 24-verių), akordeonistas ir vadovė. Jie visi dalyvavo Penktosios taut. šokių šventėje. Štai jų vardai ir pavardės: Ramona Ašbergaitė, Dalia Bagdžiūnaitė,

Rimvydas Balkus, Raimundas Balgalvosite, kad Penktajai taut. šokių šventei besiruošdama, New Yorkas įsteigė naują taut. šokių grupę. Taip nėra. Tai tas pats sambūris, gyvuojęs 26-rius metus, vadindavęs New Yorko tautinių šokių grupę, 1976 m. vasario 15 d. perkrikštytas į New Yorko Tautinių šokių ansamblį "Tryptinį". Patogumo dėlei, net ir minėdamas dabartinio ansamblio praeitį, visur "Tryptiniu" vadinasiu.

Iki šia rašiau naudodamasis Penktajai taut. šokių šventei specialiai paruoštos anketos žiniomis. Negalū užbaigti, nepriėjęs ir savo nuomonės apie Tryptinį bei jo vadovę. Kad šis ansamblis yra pasiekęs beveik profesinį lygį, tai reikia dėkoti tik Jadvygai Matulaitienei, vienai didžiausių lietuvių tautinių šokių puoselėtojų, Tautinių šokių instituto vadovei. Jos ir jos Tryptinio dalyvavimas Penktosios taut. šokių šventėje teiks daug džiaugsmo rengėjams bei publikai. O publikos tarpe, kaip ne kartą spaudoje buvo užsiminta, šalia iš viso kontinento sulėkusių tautiečių, sėdės ir Jungtinių Amerikos Valstybių didžiūnai, įskaitant gal net patį prezidentą.

Alfonas Nakas

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Prel. L. Tulaba**, Lietuvių kolegijos rektorius Romoje, rugpjūčio pirmoje pusėje atvyksta į Los Angeles, pasimatyti su vienu klieriku, kuris ruošiasi vykti į Lietuvių kolegiją mokyti. Su prelatu kartu atvyksta ir kun. Petras Girčius, dirbęs pastoracijos darbu Vokietijos lietuvių tarpe. Svečiai apsisistos Jv. Kazimiero parap. klebonijoje.

— Juozas ir Elena Pažerai, Los Angeles, Calif., veiklūs lietuviai išvyko ilgesnei kelionei į Europą.

tę ruošiasi važiuoti apie 100 šokėjų ir nemažai šiaip žmonių. Kelionės reikalus tvarko Ona Razutienė, kuri yra vyriausia šokių mokytoja ir kartu visų grupių judintoja, jai uoliai talkininkauja Danguolė Razutytė, Jonas Žukas ir L. Barauskaitė.

— **A. a. Ona Brizgalienė** mirė liepos 11 d. senelių prieglaudoje, S. Pasadena, Calif., velionė buvo sulaukusios glios senatvės. Viena pirmųjų lietuvių Los Angeles mieste ir viena pirmųjų parapijos narių, daug padėjusi parapijai besikuriant darbu ir aukomis. Likusi našlė gražiai išaugino sūnų, nors turėjo daug vargo, nes buvo sunkiai sužeista automobilio nelaimėje, tapdama pusiau invalide.

— **Juozas ir Elena Pažerai**, Los Angeles, Calif., veiklūs lietuviai išvyko ilgesnei kelionei į Europą.

DIDŽ. BRITANIJOS

— **Londono Lietuvių tautinių šokių grupė**, ruošdamasi dalyvauti šokių šventėje telkia lėšas kelionės išlaidoms. Tėvų komitetas Lietuvių Sodyboje surungė męgę, kelionės išdą papildžiusią 120 svarų. Architektas K. Tamošiūnas su žmona sodyboje vykusiame lietuvių sąskrydyje suorganizavo vėlavėlių rinkliavą, kurios dėka kelionei buvo gautas 51 svaras. Šokėjus savo aukomis remia ir Britanijos lietuviai. Č. Pranskevičius kelionės fondui paaukojo 50 sv., J. Pumeris, p. Vilutis — po 20 sv. Šokėjų grupę vadovauja P. Senkuvienė ir V. Juriėnė.